



บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด
ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช

สิริมาพร เพชรจุฬา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๖

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด
ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช



สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสังคมวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๖

B 16232

THE ROLE OF COMMUNITY LEADERS ON PROTECTION OF DRUG
PROBLEM, CHA-UAT SUB-DISTRICT, CHA-UAT DISTRICT,
NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE



SIRIMAPORN PETCHUTA

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS

DEPARTMENT OF SOCIOLOGY

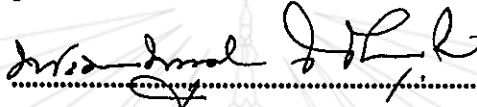
GRADUATE SCHOOL

MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

B.E. 2556 (2013)

หัวข้อสารนิพนธ์ : บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล
ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา : สิริมาพร เพชรจุกา
สาขาวิชา : สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ภณ หนูทองแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดิเรก นุ่นกล้า

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นำสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต


.....
(พระมหากษัตริย์ ญาณวฑฺฒโน (ศศ.ดร.))

รักษาราชการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เตชชาติ ตริทรัพย์)


ประธานกรรมการ


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ภณ หนูทองแก้ว)

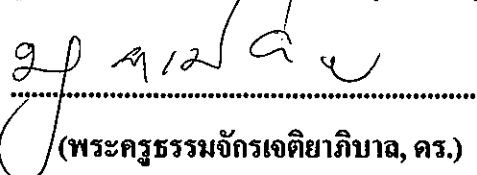
อาจารย์ที่ปรึกษา


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก นุ่นกล้า)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม


.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก)

กรรมการ


.....
(พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล, ดร.)

กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-Uat sub- district ,Cha-Uat district, Nakhon Si Thammarat province

Student's Name : Sirimaporn Petchuta

Department : Sociology

Advisor : Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew

Co-Advisor : Asst. Prof. Dr. Direk Nunklam

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nanavuddho

Acting Dean of Graduate School

(Phramaha Boonsri Nanavuddho (Asst.Prof.Dr.))

Thematic Committee

D. Treesap

Chairman

(Asst. Prof. Dr. Detchat Treesap)

K. Nuthongkaew

Advisor

(Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

Direk N.K

Co-Advisor

(Asst. Prof. Dr. Direk Nunklam)

S. Chaimusik

Member

(Asst. Prof. (Emeritus) Dr. Sukit Chaimusik)

Phrakruthammajakjatiyapiban

Member

(Phrakruthammajakjatiyapiban, (Dr.))

หัวข้อสารนิพนธ์	: บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
ชื่อนักศึกษา	: สิริมาพร เพชรจุฑา
สาขาวิชา	: สังคมวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ.ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผศ.ดร. ดิเรก นุ่นกล้า
ปีการศึกษา	: 2556

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่มี ต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำ ชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัด นครศรีธรรมราช ใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ในการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบปลายปิด และแบบ ปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test และ ค่า F - test และทดสอบความแตกต่างค่าคะแนนเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

ผลการวิจัยพบว่า

1) บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการ บำบัดรักษา พิษฝู-สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอ ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน พบว่า เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนตำแหน่งหน้าที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไข บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัญหาพบว่า ปัญหามากที่สุดคือด้านการป้องกันยาเสพติด เรื่องการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนยังไม่มากนัก บทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติดยังไม่เข้มข้น การแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เร็วเท่าที่ควร และแนวทางแก้ไข บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ ด้านการปราบปรามยาเสพติด เรื่องริเริ่มการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ จัดการอบรมบทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติด และวางระบบการแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว



Thematic Title : The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-Uat sub-district, Cha-Uat district, Nakhon Si Thammarat province

Student's Name : Sirimaporn Petchuta

Department : Sociology

Advisor : Asst. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew

Co - Advisor : Asst. Prof. Dr. Direk Nunklam

Academic Year : B.E. 2556 (2013)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows:- 1) to study the role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub-district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province. 2) to compare the the role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub-district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, degrees of education and position as differently, and 3) to study the suggestions were concerned with problems and resolutions on drug problem of Cha-uat sub-district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province. Sample size by Krejcie and Morgan's table measurement, the samples were amount 144 persons, the instrument for data collection was questionnaire both closed-open end questions, data analysis by package computer program, the statistics were applied as follows; frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, Z-test, F-test, and to test the differences in each pair by LSD, (Least Significant Difference).

The results of this research were found as follows:-

1) The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub-district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province by overview was at more level, when considered in each aspects from more to less found that the aspect of drug protection was the highest average and followed up the aspect of drug treatment of drug addictioners, and the aspect of drug suppression was the lowest average.

2) The comparative results on the role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub- district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province in terms of sexes, ages, degrees of education and position found that in terms of sexes, ages, and degrees of education were different as statistical significance at .001, but in terms of position were not different as statistically significance at .05.

3) The suggestions on problem and resolution on the role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub- district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province the problem found that the highest frequency in the aspect of drug protection in terms of projects for protection of drugs which in community had very less, the role of community leaders were not seriously, to inform the drug case was not rapidly. The resolutions found that the role of community leaders on protection of drug problem, Cha-uat sub-district, Cha-uat district, Nakhon Si Thammarat province on the aspect of drug suppression was the highest frequency in terms of creation of any projects for drug protection and suppression in community as usually, to train the role of community leaders in drug suppression and setting the information point for informing in the case of drugs for more rapidity.



กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ขอกราบขอบพระคุณ พระเทพวินยาภรณ์ รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช พระมหาบุญศรี ญาณวุฑโฒ รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ดร. สุกิจ ชัยมุสิก ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ส่งศรี ชมภูวงศ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจนการตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดิเรก นุ่นกล้า อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล, ดร. พระครูพิศิษฐ์คุณาทร,ดร. และนายปริญญา เณรานนท์ ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย ในครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกราช ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ดูแลช่วยเหลือในด้านเอกสารการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ สาขาวิชาสังคมวิทยาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนนักศึกษา สาขาวิชาสังคมวิทยาทุกท่าน ที่กรุณาให้กำลังใจรวมทั้งความห่วงใยที่มอบให้ผู้วิจัย ตลอดมา

ขอขอบคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลชะอวด, กำนัน /ผู้ใหญ่บ้าน,ผู้บริหารโรงเรียน/ครู และตำรวจ ในตำบลชะอวด ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้แต่บิดามารดา และครู - อาจารย์ อันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

สิริมาพร เพชรจุฑา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ต
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	2
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท	10
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับผู้นำชุมชน	11
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด	18
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหา ยาเสพติด	23
2.6 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	28
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	32

บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย	34
3.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
3.2	เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	35
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.4	การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	36
3.5	การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.6	การวิเคราะห์ข้อมูล	37
3.7	สถิติที่ใช้ในการวิจัย	39
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
4.2	ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
4.3	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	44
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	44
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	46
	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่	51
	ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอ ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน	58
	ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	86

บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	90
5.1	สรุปผลการวิจัย	91
5.2	อภิปรายผลการวิจัย	95
5.3	ข้อเสนอแนะ	106
5.3.1	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	106
5.3.2	ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	108
บรรณานุกรม		109
ภาคผนวก		113
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	114
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	116
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลการ	120
ภาคผนวก ง	แบบสอบถาม	125
ภาคผนวก จ	หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	131
ประวัติผู้วิจัย		134

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากร ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	28
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	35
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	44
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	44
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	45
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	45
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน	46
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด	47
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	48
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด	49
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	50

ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ	51
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ	52
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกระดับการศึกษา	54
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอ ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่	56
ตารางที่ 4.14	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ	58
ตารางที่ 4.15	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม ทั้ง 4 ด้าน ที่มีเพศต่างกัน	58
ตารางที่ 4.16	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามเพศ	59
ตารางที่ 4.17	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีเพศต่างกัน	59

ตารางที่ 4.18	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	60
ตารางที่ 4.19	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มี เพศต่างกัน	60
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด	61
ตารางที่ 4.21	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มี เพศต่างกัน	61
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	62
ตารางที่ 4.23	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มี เพศต่างกัน	62
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตาม อายุ	63

- ตารางที่ 4.25 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอายุต่างกัน 63
- ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอายุต่างกัน 64
- ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตาม อายุ 65
- ตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน 65
- ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามอายุ 66
- ตารางที่ 4.30 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน 66
- ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอ ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ 67
- ตารางที่ 4.32 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน 67

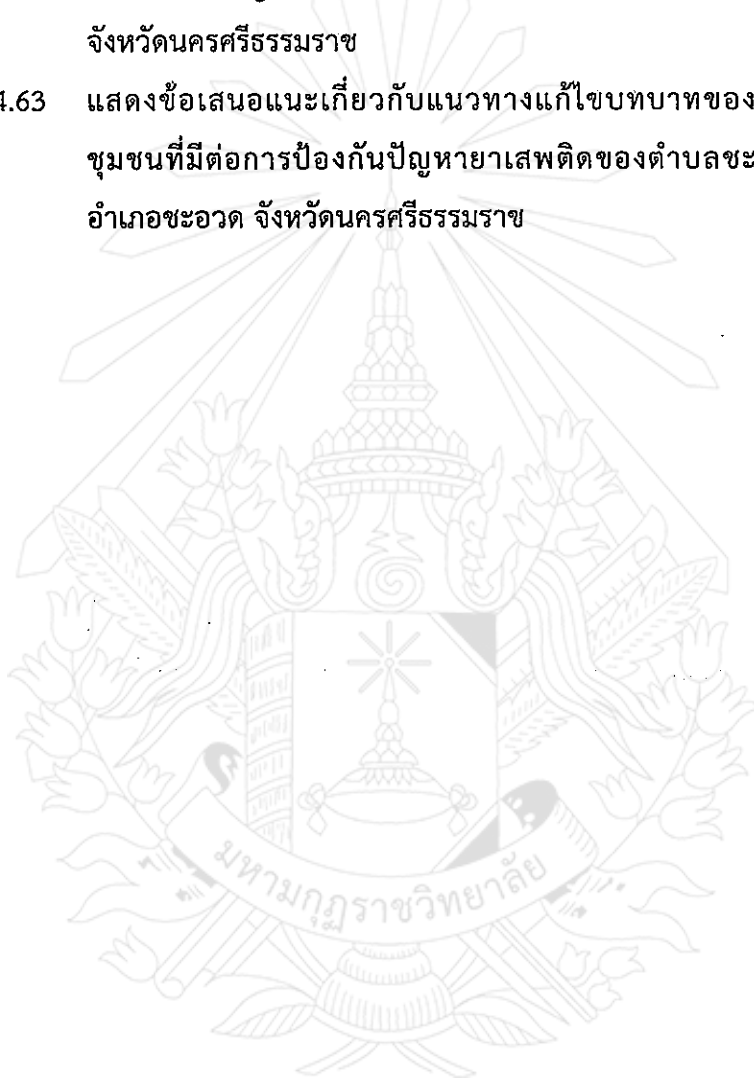
- ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตาม
บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของ
ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการ
ปราบปรามยาเสพติด ของประชาชนที่มีอายุต่างกัน 68
- ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของ
ผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด
อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา
ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามอายุ 69
- ตารางที่ 4.35 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการ
ป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพ
ผู้ติดยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน 69
- ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตาม
บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของ
ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการ
บำบัดรักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของประชาชนที่มี
อายุต่างกัน 70
- ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของ
ผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด
อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน
จำแนกตาม ระดับการศึกษา 71
- ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการ
ป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัด
นครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 71
- ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตาม
บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของ
ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวม
ทั้ง 4 ด้าน ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 72

- ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของ ผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกัน ยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา 73
- ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการ ป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน 73
- ตารางที่ 4.42 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตาม บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการ ป้องกันยาเสพติด ของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 74
- ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของ ผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา 75
- ตารางที่ 4.44 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการ ป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่อง ยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 75
- ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตาม บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการ เผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ของประชาชนที่มีระดับ การศึกษาต่างกัน 76
- ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของ ผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปราม ยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา 77

- ตารางที่ 4.47 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 77
- ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา 78
- ตารางที่ 4.49 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน 78
- ตารางที่ 4.50 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน 79
- ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอาชีพต่างกัน 80
- ตารางที่ 4.52 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอาชีพต่างกัน 80
- ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ 81

ตารางที่ 4.54	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีอาชีพต่างกัน	81
ตารางที่ 4.55	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ	82
ตารางที่ 4.56	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มีอาชีพต่างกัน	82
ตารางที่ 4.57	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ	83
ตารางที่ 4.58	แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีอาชีพต่างกัน	83
ตารางที่ 4.59	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน	84
ตารางที่ 4.60	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอ ชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ	85

- ตารางที่ 4.61 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด ที่มีอาชีพต่างกัน 85
- ตารางที่ 4.62 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 86
- ตารางที่ 4.63 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช 88



สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

33



บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบัน กำลังประสบกับการแพร่ระบาดของยาเสพติด และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ถึงแม้รัฐบาลจะใช้มาตรการทางสังคม และกฎหมายในการควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดก็ตาม การแพร่ระบาดยังขยายวงกว้างเข้าสู่ระดับตำบล หมู่บ้าน และสถาบันการศึกษา อย่างรวดเร็ว กลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดได้จัดตั้งองค์กร ขยายเครือข่ายที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น มีการนำเอายาเสพติดทั้งชนิดเดิม และยาเสพติดชนิดใหม่ที่แอบแฝงในรูปแบบของวิธีการเสพติดต่าง ๆ เข้ามาเผยแพร่ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับค่านิยม และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สภาพการณ์เช่นนี้ ถือเป็นการทำให้ทรัพยากรบุคคลของชาติด้อยคุณภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของชาติโดยรวม เพราะเมื่อสังคม หรือชุมชนใด มียาเสพติดเข้าไประบาดในหมู่เยาวชนหรือประชาชนในชุมชนแล้ว ชุมชนนั้นก็จะมีแต่ปัญหาร้ายแรงตามมา ไม่ว่าจะเป็นการก่อคดีอาชญากรรมต่าง ๆ ทั้งฉกชิงวิ่งราว ลักเล็กขโมยน้อย ช่มชืดกระทำความชั่วเรา จนไปถึงกระทำการฆ่าบุพการี รวมทั้งปัญหาสังคมที่ไม่จบสิ้น ดังปรากฏในสังคมไทยปัจจุบันก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมานานัปการ

สำหรับจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นจังหวัดที่ประสบปัญหายาเสพติดในระดับที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษจังหวัดหนึ่งของประเทศ โดยเฉพาะในส่วนของพื้นที่ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด เนื่องจากเป็นศูนย์กลางตลาดผักผลไม้ มีการขนส่งติดต่อค้าขายกับภาคอื่น ๆ หลายพื้นที่ เป็นจังหวัดที่ประชาชนเข้ามาอาศัยอย่างหนาแน่น และมีเยาวชน และวัยรุ่นเป็นจำนวนมาก เพราะเป็นแหล่งสถานศึกษา และสถานที่ประกอบอาชีพ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงทำให้องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน ตั้งแต่หน่วยงานใหญ่ไปถึงหน่วยงานย่อย ๆ ต่างมีการประสานร่วมมือกันมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ลดน้อยลงหรือหมดไปในพื้นที่ เพื่อควบคุมการลุกลามของปัญหาสังคมที่ตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีบทบาทของผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดเป็นจำนวนมาก ทุกภาคส่วนได้ร่วมมือร่วมใจกันในการป้องกันปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง และต่อเนื่องโดยเฉพาะชุมชนซึ่งเป็นรากฐานของสังคม ต้องผนึกกำลังกัน สร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งไม่ให้อาสาสมัครเข้ามาสร้างปัญหาให้กับชุมชนได้

ดังนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ขึ้น เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจะเป็นแนวทางเสนอแนะหน่วยงานต่างๆ นำสู่การ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ผู้นำชุมชน ที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.2 ผู้นำชุมชน ที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.3 ผู้นำชุมชน ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.3.4 ผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ผู้นำชุมชน ซึ่งประกอบด้วย กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 34 คน สมาชิกองค์การ บริหารส่วนตำบล จำนวน 24 คน ผู้บริหารโรงเรียน/ครู จำนวน 155 คน ตำรวจ จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้น 231 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

- ด้านการป้องกันยาเสพติด
- ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด
- ด้านการปราบปรามยาเสพติด
- ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.5.4 ทำให้สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการส่งเสริมการมีบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาท หมายถึง หน้าที่หรือพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของบุคคลแต่ละคนในกลุ่ม หรือในสังคมหนึ่ง ๆ หน้าที่หรือพฤติกรรม ดำเนินด้วยความสมัครใจในสถานภาพที่ตนเป็นอยู่ เป็นสิ่งที่ชุมชนหรือสังคมนั้นกำหนดขึ้น เพื่อให้มีผลต่อบุคคลอื่นในสถานะอีกอย่างหนึ่งในสังคมเดียวกัน

ผู้นำชุมชน หมายถึง ผู้ที่เป็นบุคคลสำคัญในชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และตำรวจ

การป้องกันยาเสพติด หมายถึง วิธีการและกิจกรรมที่ผู้นำชุมชนนำมาใช้ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ได้แก่ บทบาทในด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้

เรื่องยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ยาเสพติด หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม เช่น รับประทาน สูบ ดมหรือฉีดแล้วจะก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีความต้องการเสพสารนั้นอย่างรุนแรงทั้งร่างกาย และจิตใจ
2. ต้องเพิ่มขนาดหรือปริมาณการเสพสารนั้นมากขึ้นเป็นลำดับ
3. เมื่อหยุดเสพสารนั้นจะเกิดอาการถอนยา
4. สุขภาพของผู้เสพสารนั้นเป็นเวลานานจะทรุดโทรมลง

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 เพศ คือ

- 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ช่วงอายุ คือ

- 1) อายุต่ำกว่า 40 ปี 2) อายุ 41-50 ปี และ 3) อายุ 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วงระดับการศึกษา คือ 1) มัธยมศึกษา/ปวช. 2) อนุปริญญา/ปวส. 3) ปริญญาตรี และ 4) สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 4 ช่วงตำแหน่งหน้าที่ คือ 1) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน 2) สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล 3) ผู้บริหารโรงเรียน/ครู และ 4) ตำรวจ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติด
- 2.6 สภาพพื้นที่ของตำบลชะอวด
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาท

การเข้าใจทฤษฎีบทบาทจะทำให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์ ดังนั้นสมาชิกทุกคนในสังคมจึงควรที่จะเรียนรู้บทบาทกันและกันว่า บุคคลควรจะแสดงบทบาทอย่างไร จึงจะเหมาะสมอันเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่าย

ประมวล รัตนวงศ์ ได้กล่าวถึงทฤษฎีบทบาทไว้ว่า ฐานะตำแหน่งและบทบาททางสังคมของบุคคลมีลักษณะต่าง ๆ คือ

1. บทบาทมีอยู่ในทุก ๆ สังคม และมีอยู่ก่อนที่คนจะเข้าไปครอง
2. บทบาทมีอยู่ในตำแหน่งในแต่ละตำแหน่ง
3. วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทยในสังคมนั้น ๆ เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดตำแหน่ง และบทบาทที่ควรจะเป็น
4. การที่คนเราจะทราบฐานะตำแหน่ง และบทบาทได้ เป็นเพราะการปฏิบัติสัมพันธ์ของคนในสังคมนั้น ๆ

5. บทบาทที่ควรจะเป็นนั้นไม่แน่นอนเสมอไปว่าจะเหมือนกับพฤติกรรมจริง ๆ ของคนที่อยู่ในฐานะตำแหน่งนั้น¹

ทฤษฎีบทบาทของ เมอร์ตัน (Merton) อ้างใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ ได้กล่าวว่า “บุคคลแต่ละคนจะต้องมีตำแหน่ง และบทบาทควบคู่กันไปซึ่งไม่เหมือนกัน บทบาทจะมีมากเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคมที่เขาสังกัดอยู่ตลอดจนลักษณะของบุคคลในสังคมนั้น”²

ทฤษฎีบทบาทของ ราล์ฟ ลินตัน (Ralph Linton) อ้างใน สงวน สิทธิเลิศอรุณ ได้กล่าวว่า “ตำแหน่ง หรือ สถานภาพเป็นผู้กำหนดบทบาทให้ เช่น บุคคลที่มีตำแหน่งเป็นครูต้องแสดงพฤติกรรมเป็นตัวอย่างที่ดีได้”³

ทฤษฎีบทบาทของ พาร์สันส์ (Parsons) อ้างใน สงวน สิทธิเลิศอรุณ ได้กล่าวว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในสังคมทำให้มนุษย์ต้องเพิ่มบทบาทของตน เช่น บุคคลที่มีเพื่อนมากก็ต้องแสดงบทบาทมากขึ้น เป็นเงาตามตัว”⁴

สรุปได้ว่า ตำแหน่งหรือสถานภาพของบุคคลจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหรือหน้าที่ของบุคคล โดยที่บุคคลจะมีบทบาทมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับลักษณะของสังคม และลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมนั้น ๆ

2.1.1 ความหมายของบทบาท

คำว่า “บทบาท” ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Role” ซึ่งนักวิชาการและหน่วยงานได้ให้ความหมายบทบาทไว้หลากหลาย สรุปได้ ดังนี้

สุชา จันท์ธอม และ สุรางค์ จันท์ธอม ได้อธิบายความหมายของบทบาทว่า “บทบาทมีความหมายใกล้เคียงกับสถานภาพมาก บทบาทเป็นสิ่งที่บุคคลในสถานภาพต่าง ๆ พึงกระทำนั้นคือเมื่อสังคมกำหนดสิทธิและหน้าที่ให้สถานภาพใด อย่างไรแล้วบุคคลในสถานภาพนั้น ๆ จะต้องปฏิบัติประพฤติปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนด”⁵

¹ ประมวล รัตนวงศ์, จิตวิทยาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519), หน้า 20.

² เมอร์ตัน (Merton Robert K), Social Theory and Social Structure, อ้างใน กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527), หน้า 52.

³ ราล์ฟ ลินตัน (Linton), S. Social Role, อ้างใน สงวน สิทธิเลิศอรุณ, ทฤษฎีและการปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรพัฒนาพาณิชย์, 2527), หน้า 69.

⁴ พาร์สันส์ (Parsons), The Social System, อ้างใน เรื่องเดียวกัน.

⁵ สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2520), หน้า 46.

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ ได้ให้ความหมายบทบาทซึ่งพิจารณาในแง่ของลักษณะการกระทำ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกว่า “บทบาท คือ การประพฤติปฏิบัติของบุคคลตามตำแหน่งและ สถานภาพในสังคมนั้น ๆ ถ้าตำแหน่งหรือสถานภาพเปลี่ยนไปบทบาทก็จะเปลี่ยนตามไปด้วย และถ้า บุคคลใดในสังคมมีความสัมพันธ์บุคคลในสังคมมากขึ้นเท่าใด บทบาทก็จะเพิ่มขึ้นมากเท่านั้น”⁶

จีรพรรณ กาญจนจิตรรา ได้ให้ความเห็นว่า “บทบาทอาจพิจารณาได้ 2 ความหมาย คือ

1. การพิจารณาในด้านโครงสร้างทางสังคม บทบาทจะหมายถึงตำแหน่งทางสังคม ที่มีชื่อเรียกต่าง ๆ ซึ่งแสดงลักษณะโดยคุณสมบัติ และกิจกรรมของบุคคลที่ครองตำแหน่งนั้น
2. การพิจารณาในด้านการกระทำต่อกัน หรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม บทบาทจะ หมายถึง ผลสืบเนื่องที่มีแบบแผนของการกระทำที่เกิดขึ้น จากการเรียนรู้ของบุคคลที่อยู่ในสถานภาพการ ปฏิสัมพันธ์⁷

งามพิศ สัตย์สงวน ได้ให้ทัศนะว่า บทบาท คือ “พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ใน สถานภาพต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวังโดยกลุ่มคนหรือสังคมเพื่อให้คู่ สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันทางสังคม ได้รวมทั้งสามารถคาดการณ์พฤติกรรมที่เกิดขึ้น

ราล์ฟ ลินตัน (Ralph Linton) อ่างใน จุมพล หนีมพานิช ได้ให้ความหมายว่า “บทบาท คือ ผลรวมของแบบแผนทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับกับสถานภาพใดสถานภาพหนึ่ง”⁸

ลือชา ธรรมวินัยสถิต ได้ให้ความหมายของบทบาทโดยพิจารณาในแง่ทางโครงสร้างทาง สังคมว่า หมายถึง ภาระหน้าที่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะพึงกระทำตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่ เมื่อบุคคล ได้เข้าไปมีสถานภาพหนึ่ง ๆ แล้ว ย่อมแสดงบทบาทตามสถานภาพนั้น ๆ สถานภาพและ บทบาทจึงเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เปรียบได้กับเหรียญที่ต้องมี 2 ด้านเสมอ เมื่อสถานภาพเป็นตัวกำหนด แบบแผนความสัมพันธ์นั้นมีความสอดคล้องกัน และเป็นไปตามแบบแผนที่กำหนด ดังนั้น บทบาทจึง เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของโครงสร้างทางสังคมประการหนึ่ง⁹

⁶ กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ, จิตวิทยาสังคม, อ่างแล้ว, หน้า 51.

⁷ จีรพรรณ กาญจนจิตรรา, ประวัติแนวคิดทางสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอ เดียนส์โตร์, 2527), หน้า 20.

⁸ ราล์ฟ ลินตัน (Linton), The cultural Background of personality, อ่างใน จุมพล หนีมพานิช, “ความหมายลักษณะของสถานภาพ” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4, ชุดที่ 1-8, พิมพ์ครั้งที่ 3, (นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538), หน้า 266.

⁹ ลือชา ธรรมวินัย, มนุษย์กับสังคม, (เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2539), หน้า 47.

สุพัตรา สุภาพ ได้ให้ความหมายว่า บทบาท คือการปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ (ตำแหน่ง) เช่น มีตำแหน่งเป็นพ่อ บทบาท คือ ต้องเลี้ยงดูลูก เป็นครู บทบาท สั่งสอนอบรมนักเรียนให้ดี หรือเป็นคนไข้ บทบาท คือ ปฏิบัติตามหมอสั่ง¹⁰

พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 ได้ให้ความหมายไว้ว่า “เป็นการกระทำหน้าที่ที่กำหนดไว้ เช่น บทบาทของพ่อแม่ บทบาทของครู”¹¹

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ ได้ให้ความหมายว่า บทบาท คือการกระทำตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ พฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้ที่อยู่ในสภาพต่าง ๆ จะต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทคาดหวัง โดยกลุ่มคนหรือสังคมเพื่อให้คู่สัมพันธ์มีการกระทำระหว่างกันในสังคมได้¹²

สรุปความหมายได้ว่า “บทบาท” หมายถึงแบบแผนพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งดำรงอยู่ในสังคมที่ได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้สอดคล้องกับสถานภาพ อำนาจหน้าที่ และมีความเกี่ยวเนื่องกับสิทธิตามตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลนั้นดำรงอยู่ โดยสังคมจะกำหนด และมีความคาดหวังในบทบาทของบุคคลในแต่ละสถานภาพหรือฐานะตำแหน่งเพื่อให้ผู้ที่อยู่ในสถานภาพหรือตำแหน่งนั้นยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติ บทบาทจะแสดงให้เห็นถึงการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามสิทธิหน้าที่ของสถานภาพและลักษณะซึ่งเป็นสิ่งที่ยอมรับกันในสังคมของสมาชิกในสังคม นอกจากนี้ สถานภาพ และบทบาทเป็นสิ่งแยกจากกันไม่ออก โดยต้องมีควบคู่กันเสมอ

2.1.2 ความสำคัญของบทบาท

จากแนวคิด ทฤษฎี และความหมายเกี่ยวกับบทบาทที่กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาท 4 ประการ คือ ทำให้เกิดการแบ่งหน้าที่ระหว่างสมาชิกตามความถนัดและความสามารถ ทำให้สมาชิกในสังคมรู้ถึงฐานะ และความรับผิดชอบของตนเอง ทำให้สังคมมีความเป็นระเบียบ สมาชิกในสังคมปฏิบัติตามหน้าที่ของตน ไม่ก้าวก่ายกัน และทำให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบของตนตามสถานภาพ และบทบาท

¹⁰สุพัตรา สุภาพ, สังคมวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 23. (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2546), หน้า 26.

¹¹ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด, 2546), หน้า 602.

¹²ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สังคมและวัฒนธรรม, พิมพ์ครั้งที่ 9, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2547), หน้า 73.

2.1.3 ลักษณะรูปแบบของบทบาท

สงวนศรี วิรัชชัย ได้อธิบายว่า ถ้าพิจารณาลักษณะของบทบาทที่ปรากฏอยู่ในสังคมได้ ลึกซึ้งแล้ว จะพบบทบาทอยู่หลายลักษณะ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทตามที่กำหนด (Prescribed Role) หมายถึง บทบาทที่สังคม กลุ่มหรือองค์กรกำหนดไว้ว่าเป็นรูปแบบของพฤติกรรมประจำตำแหน่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมกลุ่มหรือองค์กรนั้น ๆ เช่น ข้อกำหนดที่ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่สั่งการโดยชอบ เป็นต้น

2. บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง (Expected Role) หมายถึง บทบาทหรือรูปแบบของพฤติกรรมที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังผู้อยู่ในตำแหน่งจะถือปฏิบัติ บทบาทที่ผู้รับความคาดหวังนี้มักจะสอดคล้องกับบทบาทที่กำหนดแต่ในบางครั้งบทบาทที่ผู้เกี่ยวข้องคาดหวังอาจจะไม่ตรงกับบทบาทที่กำหนดไว้ก็ได้ เพราะบางคนอาจมีการคาดหวังมากกว่าหรือน้อยกว่าข้อกำหนดที่ตนได้รับทราบ

3. บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง (Subjective Role) หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมมนุษย์ที่บุคคลผู้อยู่ในตำแหน่งคิด และเชื่อว่าเป็นบทบาทของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ เช่น ผู้บังคับบัญชาคิดว่า ตนมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ไม่ต้องใส่ใจกับปัญหาส่วนตัวของผู้ใต้บังคับบัญชา ดังนั้น บทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่งอาจจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับบทบาทที่กำหนด และอาจจะตรงหรือไม่ตรงกับบทบาทที่ถูกคาดหวังก็ได้

4. บทบาทที่ปฏิบัติจริง (Enacted Role) หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้อยู่ในตำแหน่งได้ปฏิบัติหรือแสดงออกมาให้เห็น ซึ่งมักจะเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบทบาทตามความคิดของเจ้าตัวผู้อยู่ในตำแหน่ง แต่ก็อาจจะมีกรณีที่บุคคลแสดงพฤติกรรมการคาดหวังต่อผู้อื่นทั้ง ๆ ที่บทบาทนั้นไม่ตรงกับบทบาทตามความคิดของตนก็ได้

5. บทบาทที่ผู้อื่นรับรู้ (Perceived Role) หมายถึง รูปแบบพฤติกรรมที่ผู้อื่นได้รับทราบเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทของผู้อยู่ในตำแหน่ง ซึ่งโดยธรรมชาติการรับรู้นั้นคนเราจะมีการเลือกที่จะรับรู้ และอาจมีการรับรู้ที่ผิดพลาดไปจากความเป็นจริงได้ด้วย อิทธิพลจากประสบการณ์และสถานการณ์หลาย ๆ อย่าง ดังนั้นเมื่อผู้อยู่ในตำแหน่งปฏิบัติบทบาทโดยแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งผู้ที่ได้พบเห็นอาจรับรู้พฤติกรรมหรือบทบาทนั้นในทางที่แตกต่างกันไป และอาจแตกต่างไปจากบทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่งด้วย¹³

สรุปได้ว่าบทบาทแต่ละบทบาทมีลักษณะแตกต่างกันไป ดังต่อไปนี้ คือบทบาทตามที่กำหนด บทบาทที่ผู้อื่นคาดหวัง บทบาทตามความคิดของผู้อยู่ในตำแหน่ง บทบาทที่ปฏิบัติจริง และบทบาทที่ผู้อื่นรับรู้

¹³ สงวนศรี วิรัชชัย, จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : ศึกษาปรการพิมพ์, 2537), หน้า 27.

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

มนุษย์มีการติดต่อกันในสังคมได้เพราะสังคมมีบรรทัดฐานเป็นแนวทางปฏิบัติ บรรทัดฐานจึงเป็นกฎเกณฑ์ที่ควบคุมพฤติกรรมของสมาชิกในสังคมให้เป็นไปตามที่สังคมกำหนด จึงทำให้เห็นได้ว่ามนุษย์มีบทบาทหลายอย่างในการอยู่ร่วมกัน และแต่ละบทบาทจะสะท้อนให้เห็นวิถีทางการอยู่ร่วมกันในสังคม ซึ่งเป็นสิ่งช่วยให้มนุษย์สามารถมีระเบียบในการอยู่ร่วมกัน

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับบทบาท

ไพบูลย์ ช่างเรียน ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทว่า บทบาทของบุคคลในสังคมย่อมขึ้นอยู่กับสภาพที่ตนครองอยู่ และคุณสมบัติของบุคคล ดังนั้น บทบาทของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพ อุปนิสัย ความคิด ความรู้ ความสามารถ มูลเหตุจูงใจ การอบรมเลี้ยงดูและความพอใจ¹⁴

เดโช สนวนานนท์ ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทว่า การสวมบทบาทใดนั้น จะต้องประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังนี้ “ต้องรู้จักสถานะของตนเอง คำนึงถึงพฤติกรรมที่ควรแสดงในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ควรให้เหมาะสม กับสภาพภาพของตน คำนึงถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ และรู้จักประเมินผลการแสดงบทบาทของตนเอง”¹⁵

พิทยา สายหู บทบาทก็ คือ การกระทำต่าง ๆ ที่บทกำหนดไว้ให้ผู้แสดงต้องทำ トラบใดที่ยังอยู่ในบทนั้น เปรียบได้เหมือนบทของตัวละครที่กำหนดให้ผู้แสดงในละครเรื่องนั้นเป็นตัวละครอะไร มีบทบาทที่จะต้องแสดงอย่างไร¹⁶

ทัศนาศา บุญทอง ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทไว้ว่า บทบาทหน้าที่ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งจะถูกคาดหวังจากสังคมรอบด้าน ซึ่งจะเป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม และการแสดงบทบาทของบุคคลตามตำแหน่งหน้าที่จะมีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ ความเข้าใจในบทบาทที่ตนเองแสดงหรือปฏิบัติ ประสพการณ์ของผู้แสดงบทบาทนั้น ๆ และบุคลิกภาพของผู้แสดงบทบาทนั้น ๆ¹⁷

¹⁴ไพบูลย์ ช่างเรียน, สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยาการพิมพ์, 2516), หน้า 17.

¹⁵เดโช สนวนานนท์, จิตวิทยาสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2518), หน้า 104.

¹⁶พิทยา สายหู, กลไกของสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524), หน้า 47.

¹⁷ทัศนาศา บุญทอง, “ทฤษฎีบทบาท แนวความคิดและการนำไปใช้ในวิชาชีพพยาบาล”, พยาบาล 15, ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 (ธันวาคม 2525) : 101-102.

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ ได้กล่าวว่า “บทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่กับสถานภาพเป็นโครงสร้างของสังคมเป็นนามธรรมที่อยู่ในความคิดความเข้าใจร่วมกันของสังคม ส่วนบทบาทเป็นพฤติกรรมที่เห็นได้เป็นการกระทำของบุคคลตามสถานภาพที่ตนดำรงอยู่”¹⁸

สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวว่า บุคคลจะมีสถานภาพและการกระทำอยู่ในขอบเขตของสถานภาพนั้น และบทบาท (Role) จึงเป็นลักษณะที่เปลี่ยนแปลงได้หรือเป็นแง่พฤติกรรมของสถานภาพของบุคคล¹⁹

สรุปได้ว่า บทบาทเป็นสิ่งที่ควบคู่มากับสถานภาพ หรือตำแหน่ง โดยที่สถานภาพหรือตำแหน่งเป็นโครงสร้างทางสังคม ส่วนบทบาทเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่ได้กระทำหรือแสดงออกตามสถานภาพหรือตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองดำรงอยู่ เป็นกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ดังนั้น การแสดงบทบาทของบุคคลตามสถานภาพตำแหน่งหน้าที่ที่จะมีความถูกต้องเหมาะสมจะขึ้นอยู่กับความเข้าใจในบทบาทประสพการณ์ และบุคลิกภาพทั้งภายนอก และภายในของบุคคล

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยและองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหาร และการจัดการองค์การทั้งของภาครัฐ และเอกชนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายขององค์การ การศึกษาถึงภาวะผู้นำจึงมีความสำคัญต่อบุคคลต่อองค์การ เพื่อที่จะใช้คุณลักษณะสำหรับการเป็นผู้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารจัดการ การดำเนินงานให้สำเร็จผลได้

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ

สตอกดิลล์ (Stogdill) อังโน ยงยุทธ เกษสาคร ได้วิเคราะห์จากงานเขียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำและได้นำมาเขียนเป็นหนังสือชื่อว่า “Handbook of Leadership : A Survey of Theory” สตอกดิลล์ ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นผู้นำเป็นหัวข้อใหญ่ ๆ ไว้ดังนี้

1. การเป็นผู้นำคือศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่ม (Group process) การเป็นผู้นำตามแนวคิดนี้ถือว่าเป็นจุดศูนย์กลางของกระบวนการกลุ่ม เป็นศูนย์รวมของอำนาจเป็นศูนย์รวมของความร่วมมือ เป็นศูนย์กลางของกิจกรรมทั้งหลาย เป็นผู้มีตำแหน่งสูงในกลุ่มนั้น และเป็นผู้กำหนดจุดมุ่งหมายและกิจกรรมต่าง ๆ

¹⁸จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2534), หน้า 45.

¹⁹สุพัตรา สุภาพ, สังคมวิทยา, อ่างแล้ว, หน้า 26.

2. การเป็นผู้นำคือบุคลิกภาพ และผลของมัน ตามแนวคิดนี้ ถือว่า ผู้นำเป็นผลของบุคลิกภาพ ผู้นำจะต้องมีบุคลิกภาพ และลักษณะพิเศษแตกต่างจากคนอื่น เป็นที่น่ายกย่องนับถือ นำให้ความร่วมมือ

3. การเป็นผู้นำคือศิลปะของการทำให้เกิดความยินยอม ตามแนวคิดนี้ของกลุ่มนี้ถือว่าการเป็นผู้นำเป็นศิลปะของผู้นำที่จะทำให้ผู้ตามยินยอมให้ความร่วมมือ เชื้อพียงยกย่อง และมีความจงรักภักดี และเป็นศิลปะที่จะทำให้ผู้อื่นกระทำการสิ่งที่ผู้นำต้องการ

4. การเป็นผู้นำคือการใช้อิทธิพล (Exercise of Influence) ตามแนวคิดนี้ถือว่าการเป็นผู้นำก็คือ การมีอิทธิพลเหนือคนอื่น และให้คนอื่นปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของกลุ่มในความพยายามที่จะสร้างจุดมุ่งหมาย และทำให้บรรลุจุดมุ่งหมาย การมีอิทธิพลเหนือคนอื่นในที่นี้ไม่จำเป็นต้องใช้อำนาจบังคับหรือข่มขู่

5. การเป็นผู้นำ ก็คือการกระทำหรือพฤติกรรม กลุ่มนี้พยายามนิยามการเป็นผู้นำในรูปของการกระทำหรือพฤติกรรม เช่น ถือว่าการเป็นผู้นำก็คือพฤติกรรมของบุคคลขณะที่นำกิจกรรมกลุ่มประสานงานการทำงานของกลุ่ม ซึ่งอาจเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงานการยกย่องหรือตำหนิสมาชิก การแสดงความสนใจในสวัสดิการของสมาชิก เป็นต้น

6. การเป็นผู้นำคือรูปแบบของการเกลี้ยกล่อม (Persuasion) แนวคิดนี้เชื่อว่า การเป็นผู้นำเป็นศิลปะในการเกลี้ยกล่อมบุคคลให้ร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการเกลี้ยกล่อมให้คนอื่นทำตาม มิใช่การข่มขู่ หรือใช้อำนาจ

7. การเป็นผู้นำคือความสัมพันธ์ของพลังอำนาจ (Power Relation) กลุ่มนี้ให้แนวคิดว่าการเป็นผู้นำก็คือ ความแตกต่างของพลังอำนาจระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ผู้นำยอมใช้พลังอำนาจทางหนึ่งทางใดให้ผู้ตามปฏิบัติตาม

8. การเป็นผู้นำคือเครื่องมือเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์ แนวคิดของกลุ่มนี้เชื่อว่า การเป็นผู้นำเป็นเครื่องมือที่มีค่าอย่างหนึ่งในการทำให้กลุ่มได้บรรลุจุดมุ่งหมายและทำให้สมาชิกมีความพึงพอใจ ผู้นำจะต้องจัดสถานการณ์ในการทำงานโดยประหยัด ทั้งการลงทุนและเวลา และหาวิธีการที่จะสนองความต้องการของสมาชิก

9. การเป็นผู้นำคือผลของปฏิสัมพันธ์ (Interaction) การเป็นผู้นำมิใช่สาเหตุหรือการควบคุมแต่เป็นผลของการกระทำของกลุ่ม การเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่บุคคลกระตุ้นซึ่งกันและกัน มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การเป็นผู้นำจึงเป็นผลของปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกของกลุ่ม

10. การเป็นผู้นำคือความแตกต่างของบทบาท ในสังคมใด ๆ สมาชิกแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ผู้บังคับบัญชาจะต้องแสดงบทบาทของผู้นำ ซึ่งแตกต่างจากบทบาทของผู้ตามตามแนวคิดนี้ เน้นให้เห็นว่าผู้นำจะต้องมีบทบาทอย่างไรบ้าง

11. การเป็นผู้นำ คือมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการงาน การเป็นผู้นำมิใช่การมีตำแหน่งหน้าที่โดยไม่กระตือรือร้น แต่การเป็นผู้นำเป็นกระบวนการที่ต้องการคิดริเริ่มและหาทางบำรุงรักษากิจการที่ปฏิบัติภารกิจที่สำคัญของผู้นำ ตามแนวคิดนี้ก็คือ ต้องมีความคิดริเริ่มทั้งความคิดและการกระทำ ช่วยบำรุงรักษา โครงสร้างของหน่วยงาน ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์เพื่อที่จะบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้²⁰

กวี วงศ์พุด ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับผู้นำไว้ 5 ประการ คือ

1. ผู้นำ หมายถึง ผู้ซึ่งเป็นศูนย์กลางหรือจุดรวมของกิจกรรมภายในกลุ่ม เปรียบเสมือนแกนของกลุ่ม เป็นผู้มีโอกาสติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นมากกว่าทุกคนในกลุ่ม มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของกลุ่มสูง

2. ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งนำกลุ่มหรือพากลุ่มไปสู่วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ แม้แต่เพียงชี้แนะให้กลุ่มไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางก็ถือว่าเป็นผู้นำ ทั้งนี้รวมถึงผู้นำที่นำกลุ่มออกนอกกลุ่มนอกทางด้วย

3. ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่คัดเลือกหรือยกให้เขาเป็นผู้นำของกลุ่ม ซึ่งเป็นไปโดยอาศัยลักษณะทางสังคมมิติของบุคคลเป็นฐาน และสามารถแสดงพฤติกรรมของผู้นำได้

4. ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะบางอย่างหรือสามารถสอดแทรกอิทธิพลบางประการอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มได้มากที่สุด

5. ผู้นำ หมายถึง บุคคลซึ่งสามารถนำกลุ่มไปในทางที่ต้องการ เป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมและเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการแสดงบทบาทหรือพฤติกรรมความเป็นผู้นำ²¹

สรุปได้ว่า ผู้นำ คือผู้ที่มีตำแหน่งสูงในกลุ่ม เป็นศูนย์กลางรวมของอำนาจและความร่วมมือ มีคุณลักษณะพิเศษแตกต่างจากผู้อื่น เป็นผู้ที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความสามารถใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น อีกทั้งยัง เป็นผู้ที่สามารถกระตุ้นให้สมาชิกทำงานขององค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

²⁰ สโตกคิลล์ (Stogdill Palph M), Handbook of Leadership : A Survey of Theory, อ้างใน ยงยุทธ เกษสาคร, ภาวะผู้นำและการจูงใจ, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : SK BOOKNET, 2544), หน้า 66 - 88.

²¹ กวี วงศ์พุด, ภาวะผู้นำ, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2539), หน้า 14 - 15.

2.3.2 ความหมายของผู้นำชุมชน

เกี่ยวกับความหมายของผู้นำชุมชน จากการสรุปของนักวิชาการที่ให้ความหมายไว้ เช่น ภาควิชาพัฒนาสังคม สรุปว่า ผู้นำชุมชน หมายถึง “บุคคลที่คนในสังคมให้ความเชื่อถือมีลักษณะเด่นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และสามารถชักจูงให้ผู้อื่นเห็นคล้อยตาม และมีคุณสมบัติที่ดี คือ มีน้ำใจที่จะพัฒนามีความเชื่อมั่นตนเองรักการทำงานร่วมกับชุมชน อยากรเรียนรู้สิ่งใหม่ และยอมรับความคิดใหม่”²²

ทงง คุ่มไข่น้ำ ให้ความหมายว่า ผู้นำชุมชน ได้แก่ บุคคลที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ๆ ยอมรับนับถือ เคารพและเชื่อฟัง เมื่อมีความเดือดร้อนมักจะปรึกษาขอคำแนะนำ ให้กำลังใจและช่วยแก้ไขสถานการณ์ และผู้นำชุมชนมีความสำคัญ คือ เป็นแกนนำในการพัฒนา เป็นผู้เชื่อมประสานระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชนในชุมชน เป็นผู้มีความพร้อมในการรับเทคโนโลยีใหม่มากกว่าชาวบ้าน เป็นผู้กล้าเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เป็นผู้ที่มีน้ำใจที่จะพัฒนาและมุ่งมั่นในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในชุมชน²³

ยงยุทธ เกษสาคร ให้ความหมายว่า ผู้นำ หมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งรับบทบาทเป็นผู้บริหารประสานประโยชน์ในกลุ่มเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม ซึ่งมีอิทธิพล และอำนาจสามารถบังคับบัญชาบุคคลในกลุ่มให้ปฏิบัติงานจนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้²⁴

จิรพรรณ กาญจนจิตรา ได้กล่าวถึงความหมายของผู้นำไว้ว่า ผู้นำคือผู้ที่มีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันเป็นที่ต้องการในการดำเนินงานของกลุ่มและสามารถใช้ความรู้นั้นช่วยให้กลุ่มบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง²⁵

ธนพร คล้ายกัน ได้ให้ความหมายของผู้นำ ไว้ว่า ผู้นำ คือผู้ที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่นในชุมชน และมีบทบาทสำคัญในการนำชุมชนไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย และสามารถทำให้จุดมุ่งหมาย

²² ภาควิชาพัฒนาสังคม, เอกสารประกอบการฝึกอบรมเพื่อศักยภาพผู้นำชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540), หน้า 2.

²³ ทงง คุ่มไข่น้ำ, การทำนายอนาคตเพื่อการวางแผน, เอกสารประกอบการเรียนวิชาการวางแผนพัฒนาสังคม, (ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548), หน้า 79.

²⁴ ยงยุทธ เกษสาคร, ภาวะผู้นำและการจูงใจ, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : SK BOOKNET, 2544), หน้า 68.

²⁵ จิรพรรณ กาญจนจิตรา, การพัฒนาชุมชน, อ่างแล้ว, หน้า 47.

บรรลุผลสำเร็จเร็วขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุม และได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในชุมชนด้วย²⁶

ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ ได้สรุปความหมายของคำว่า ผู้นำไว้ 2 ประการ คือ

1. ผู้นำ คือ ผู้ที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น ๆ สามารถทำให้คนอื่นอยากเดินตาม และให้ความเคารพนับถือ เชื่อใจ และให้ความร่วมมือในการทำงานต่าง ๆ
2. ผู้นำ คือ ผู้ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ผลสำเร็จที่ดี หรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้²⁷

วินัย มนัสปัญญากุล ได้ให้ความหมายของผู้นำไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่สามารถมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่น โดยได้รับความเคารพนับถือ ความไว้วางใจให้ร่วมมือ ร่วมใจ เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้²⁸

สรุปได้ว่า ผู้นำชุมชน คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ชาวบ้านในท้องถิ่นนั้น ยอมรับ เคารพนับถือ ยกย่องเชิดชู ซึ่งมีความสำคัญเพราะเป็นผู้ที่มีความสามารถพูดให้ผู้อื่นคล้อยตาม เป็นแกนนำในการพัฒนาท้องถิ่น และเป็นผู้ที่มีความกล้าเสี่ยงต่อความเปลี่ยนแปลงที่พร้อมจะเกิดขึ้นได้ทุกขณะ

2.3.3 องค์ประกอบของผู้นำชุมชน

ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ ได้กล่าวโดยสรุปว่าองค์ประกอบของผู้นำชุมชน มีดังนี้

1. มีความรู้ความสามารถอันเป็นคุณสมบัติภายในตัว รวมทั้งมีความสามารถที่จะใช้ความรู้นั้นด้วย
2. มีผู้ตามที่ดี
3. มีจุดหมายในการทำงาน
4. ต้องมีหลักการและวิธีการเพื่อการทำงานให้บรรลุจุดหมายที่วางไว้
5. มีความมุ่งมั่นในการทำงาน

²⁶ ธนพร คล้ายกัน, “การยอมรับบทบาทผู้นำท้องถิ่นสตรีของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจังหวัดสระบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2540, หน้า 15.

²⁷ ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ, กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543), หน้า 228.

²⁸ วินัย มนัสปัญญากุล, “การมีส่วนร่วมและแนวทางในการป้องกันปัญหาบ้านของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีในพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรตำบลลูกแก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2544, หน้า 28.

6. มีสถานการณ์ให้ได้ใช้ความสามารถของตน²⁹

วินัย มนัสปัญญากุล ได้สรุปองค์ประกอบของผู้นำชุมชน ไว้ว่า

ควรประกอบด้วย ตัวผู้นำที่มีความรู้และทักษะ มีผู้ตามที่ดี มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน มีหลักการและวิธีการดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ มีสถานการณ์ที่ทำให้ต้องใช้ความสามารถและมีความตั้งใจในการดำเนินงาน³⁰

2.3.4 ประเภทของผู้นำชุมชน

จิรพรรณ กาญจนะจิตรรา ได้แบ่งประเภทผู้นำในชนบทเป็น 2 ประเภท

1. ผู้นำเป็นทางการ (formal leadership) ได้แก่ ผู้มีอำนาจหน้าที่ (authority) โดยได้รับการคัดเลือกหรือแต่งตั้งจากทางราชการ โดยหน่วยงานของทางราชการต่าง ๆ เป็นผู้เข้าไปดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้ง แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 ตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

1.2 คณะกรรมการต่าง ๆ ของชุมชน เช่น กลุ่มชาวนา คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน คณะกรรมการสภาตำบล ตลอดจนข้าราชการประเภทต่าง ๆ รวมทั้ง พัฒนาการเป็นผู้นำตำแหน่งเหล่านี้เป็นได้โดยการเลือกตั้ง แต่งตั้ง และประกาศอย่างเป็นทางการ

2. ผู้นำแบบไม่เป็นทางการ (informal leadership) ผู้นำชนิดนี้ เกิดจากการสังสรรค์ของชาวบ้านอย่างไม่เป็นทางการ มาเป็นเวลาช้านาน ลักษณะของกลุ่มในหมู่บ้าน เป็นกลุ่มแบบปฐมภูมิ จึงเพิ่มความใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน มีการติดต่อสัมพันธ์แบบตัวต่อตัวในระหว่างชาวบ้านด้วยกันเอง และผลที่ตามมาคือ ได้มีการพัฒนาของกลุ่มแบบไม่เป็นทางการเกิดขึ้น แต่ละกลุ่มเหล่านี้ก็จะมีศูนย์กลางอยู่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ผู้ซึ่งได้กลายเป็นผู้นำแบบไม่เป็นทางการในหมู่บ้านนั้น ได้แก่ ผู้เฒ่าผู้แก่ หรือสมาชิกที่อาวุโสที่สุดของครอบครัวขยาย อดีตพระภิกษุสามเณร ชาวบ้านที่มีฐานะมั่งคั่ง สมาชิกที่มีชื่อเสียงของกลุ่มต่าง ๆ และผู้ที่มีความรู้ความสามารถพิเศษจนได้รับการยกย่องมีความเชี่ยวชาญในอาชีพที่ตนทำอยู่ เช่น หมอแผนโบราณ ผู้นำแบบไม่เป็นทางการเหล่านี้มีอิทธิพลต่อชาวบ้านมาก ชาวบ้านจะให้ความเคารพยกย่องและให้ความเชื่อถือ ทั้งนี้เนื่องมาจากว่าวิธีการที่เขาใช้กับชาวบ้านเป็นกันเอง เมื่อมีเรื่องเดือดร้อนก็จะคุยสູ່กันบ้าง เพื่อจะได้ช่วยกันหาทางแก้ไข ผู้นำแบบไม่เป็นทางการเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพ และช่วยเชื่อมโยงหรือเป็นตัวประสานกับผู้นำ

²⁹ ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ, กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา, อ่างแล้ว, หน้า 228 - 229.

³⁰ วินัย มนัสปัญญากุล, “การมีส่วนร่วมและแนวทางในการป้องกันปัญหาภัยน้ำของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีในพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรตำบลลูกแก อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 34.

แบบเป็นทางการ เช่น คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้านคณะกรรมการสภาตำบล มีความเห็นอกเห็นใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้านเป็นอย่างดี ผู้นำแบบไม่เป็นทางการจะถ่ายทอดความเดือดร้อนของชาวบ้านให้ผู้นำแบบเป็นทางการ เพื่อช่วยหาหนทางแก้ไขต่อไป³¹

ทงง คุ่มไข่น้ำ ได้แบ่งประเภทของผู้นำชุมชน ไว้ 2 ประเภท คือผู้นำที่เลือกตั้งเป็นทางการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กรรมการหมู่บ้าน กรรมการสตรี ผู้นำเยาวชน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้นำกลุ่มต่าง ๆ และผู้นำท้องถิ่นที่ไม่เลือกตั้งเป็นทางการ ได้แก่ คนเฒ่า คนแก่ มักทาย กวัด ผู้มีฐานะ เป็นผู้พึ่งพิงของชาวบ้าน ผู้มีความสามารถพิเศษ จนได้รับการยกย่องและผู้เชี่ยวชาญในอาชีพต่าง ๆ ที่มีส่วนเกื้อกูลความเป็นผู้นำ ได้แก่ การถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน ระดับการศึกษา การเป็นสมาชิกมูลนิธิ และองค์กร อายุ การรับรู้ข่าวสาร ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน สถานที่เกิด เชื้อชาติ เพศ อาชีพ และมีความสัมพันธ์เป็นกลุ่มและเครือข่ายในรูปแบบเครือข่าย เพื่อนสนิท มิตรกิจร่วมกัน³²

ธนพร คล้ายกัน ได้แบ่งประเภทของผู้นำท้องถิ่น ออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ผู้นำท้องถิ่นแบบเป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน คณะกรรมการสภาตำบล พัฒนาการ และครู
2. ผู้นำท้องถิ่นแบบไม่เป็นทางการ เช่น ผู้เฒ่าผู้แก่ พระภิกษุ สามเณร เกษตรกรที่ฐานะมั่งคั่ง และหมอแผนโบราณ³³

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ ได้แบ่งประเภทของผู้นำไว้ 8 ลักษณะ ดังนี้

1. การแบ่งตามสถานะในชุมชน ได้แก่ ผู้นำที่เป็นทางการ และผู้นำที่ไม่เป็นทางการ
2. การแบ่งผู้นำตามความสามารถเฉพาะตัวของผู้นำ ได้แก่ ผู้นำทางความคิด ผู้นำทางศีลธรรม ผู้นำทางอาชีพ ผู้นำด้านการพูด ผู้นำที่สามารถประยุกต์งานราชการเข้ากับเป้าหมายเพื่อชาวบ้านได้ และผู้นำทางการประสานทรัพยากรภายใน และภายนอกชุมชน
3. การแบ่งผู้นำตามลักษณะการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้นำตามกฎหมาย ผู้นำที่มีลักษณะเฉพาะตัว และผู้นำในลักษณะที่เป็นสัญลักษณ์
4. การแบ่งผู้นำตามลักษณะของพฤติกรรม ได้แก่ ผู้นำที่มุ่งแต่งงานเป็นสำคัญ และผู้นำที่ตระหนักถึงผลงานและความพอใจของทุกฝ่าย

³¹ จีรพรรณ กาญจนจิตรา, การพัฒนาชุมชน, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520), หน้า 51.

³² ทงง คุ่มไข่น้ำ, คู่มือการสอบพัฒนากร, (กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2540), หน้า 3.

³³ ธนพร คล้ายกัน, "การยอมรับบทบาทผู้นำท้องถิ่นสตรีของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจังหวัดสระบุรี", วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, อ่างแล้ว, หน้า 16-17.

5. การแบ่งผู้นำตามลักษณะการบริหารงาน ได้แก่ ผู้นำแบบอัตตาธิปไตย ผู้นำแบบเสรี และผู้นำแบบประชาธิปไตย

6. การแบ่งผู้นำตามทฤษฎี 3 มิติของเร็ดติน ได้แก่ ผู้นำแบบเอาเกณฑ์ ผู้นำแบบเอางาน ผู้นำแบบสัมพันธ์ และผู้นำแบบประสาน

7. การแบ่งผู้นำโดยคำนึงถึงสถาบันทางสังคม ได้แก่ ผู้นำในระบบเศรษฐกิจ ผู้นำในระบบเครือญาติ ผู้นำในระบบการปกครอง ผู้นำในระบบศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม และผู้นำในระบบการศึกษา

8. การแบ่งประเภทผู้นำตามลักษณะของการเกิดผู้นำ ได้แก่ ผู้นำที่เกิดจากการพัฒนาชุมชน และผู้นำการต่อสู้³⁴

สรุปได้ว่า การแบ่งประเภทของผู้นำชุมชนที่นิยม มักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ชุมชนที่เป็นทางการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู ประธานการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนายกเทศมนตรี คณะกรรมการและ ผู้นำชุมชนที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ชุมชนให้ความเคารพนับถือ ผู้มีความรู้ดี ผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ข้าราชการบำนาญ ผู้นำกลุ่มสตรี หรือ พระภิกษุ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด

2.4.1 ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดให้โทษเป็นปัญหาใหญ่ที่ทั่วโลกให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามเพื่อขจัดให้หมดสิ้นไป ปัจจุบันรัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างจริงจัง โดยการเร่งปราบปรามผู้ผลิต ผู้นำเข้าและผู้จำหน่ายยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพิ่มมาตรการในการควบคุมตัวสารสำคัญและสารประกอบที่ใช้ในการผลิตยาเสพติด รวมทั้งเพิ่มบทลงโทษผู้กระทำผิด นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐหลายแห่งได้ร่วมกันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดมากขึ้น ซึ่งสามารถบรรเทาปัญหายาเสพติดในประเทศไปได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตามยาเสพติดเป็นปัญหาเรื้อรังที่มีมานาน การปราบปรามยาเสพติดวิธีเดียวไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด การสร้างภูมิความรู้ให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนให้ทราบและตระหนักถึงภัยร้ายของยาเสพติด รวมทั้งการปลูกฝังหรือสร้างค่านิยมให้ต่อต้านยาเสพติดจึงเป็นการป้องกันปัญหายาเสพติดได้อีกวิธีหนึ่ง

³⁴ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ, กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา, อ่างแล้ว, หน้า 232-233.

2.4.1.1 ความหมายโดยทั่วไป

ยาเสพติด หมายถึง สารหรือยาที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อบุคคลใดเสพหรือได้รับเข้าไปในร่างกายซ้ำ ๆ กันแล้วไม่ว่า ด้วยวิธีใด ๆ เป็นช่วงระยะ ๆ หรือนานติดต่อกันก็ตาม จะทำให้

1. บุคคลนั้นต้องตกอยู่ใต้อำนาจหรือเป็นทาสของสิ่งนั้นทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือจิตใจเพียงอย่างเดียว
2. ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อย ๆ หรือทำให้สุขภาพของผู้เสพติดเสื่อมโทรมลง
3. เมื่อถึงเวลาอยากเสพแล้วไม่ได้เสพจะมีการผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ หรือเฉพาะทางด้านจิตใจเกิดขึ้นในผู้เสพ

2.4.1.2 ความหมายตามกฎหมาย

ยาเสพติดให้โทษ หมายความว่า สารเคมีหรือวัตถุชนิดใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือประการใด แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกาย และจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องการขนาดการเสพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง กลับให้รวมถึงพืชหรือส่วนของพืชที่เป็น หรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ หรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมี ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษดังกล่าวด้วย ทั้งนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึง ยาสำคัญประจำบ้านบางตำรับตามที่กฎหมายว่าด้วยยาที่มี ยาเสพติดให้โทษผสมอยู่

2.4.1.3 ความหมายตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522

ซึ่งเป็นกฎหมายที่ควบคุมยาเสพติดให้โทษของประเทศไทย ได้ให้นิยามของยาเสพติดให้โทษไว้ว่า หมายถึง สารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยวิธีใดก็ตาม เช่น รับประทาน สูบ ดมหรือฉีดแล้วจะก่อให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีความต้องการเสพสารนั้นอย่างรุนแรงทั้งร่างกายและจิตใจ
2. ต้องเพิ่มขนาดหรือปริมาณการเสพสารนั้นมากขึ้นเป็นลำดับ
3. เมื่อหยุดเสพสารนั้นจะเกิดอาการถอนยา
4. สุขภาพของผู้เสพสารนั้นเป็นเวลานานจะทรุดโทรมลง

การควบคุมยาเสพติดให้โทษ โดยทั่วไปยึดถือหลักในการพิจารณาว่า ตัวยานั้นทำให้เกิดการเสี่ยงต่อการติดยาของประชากรในระดับรุนแรงอย่างไร และประโยชน์ของยาในการรักษาโรคนาน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า ยาเสพติด หมายถึง สารใดก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้น เมื่อนำเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยวิธี รับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยวิธีการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลเสียต่อร่างกายและจิตใจ นอกจากนี้ยังจะทำให้เกิดการเสพติดได้ หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลาย ๆ ครั้ง

ซึ่งจากหลักการดังกล่าว พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ได้จัดประเภทของ ยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน (Heroin) ยาบ้า เป็นต้น

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น มอร์ฟีน (Morphine) โคเคอีน (Cocaine) โคเคอีน (Codeine) ผื่นยา (Medicinal Opium) เป็นต้น

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นต้นตำรับยา และมียาเสพติดให้โทษในประเภท 2 ผสมอยู่ด้วย ตามหลักเกณฑ์รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ประเภทที่ 4 สารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษประเภท 1 หรือประเภท 2 เช่น อาเซติกแอนไฮไดรด์ (Acetic Anhydride) อาเซติลคลอไรด์ (Acetyl Chloride) เป็นต้น

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้เข้าไปอยู่ในประเภท 1 ถึงประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม เป็นต้น

2.4.2 ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย

ยาเสพติดก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคมต่อทุกประเทศทั่วโลกในลักษณะเดียวกัน เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการลักขโมย ปัญหาครอบครัว เป็นต้น แต่ชนิดของยาเสพติดที่เป็นต้นเหตุของปัญหานั้นแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ สำหรับประเทศไทย ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอย่างรุนแรงอยู่ในปัจจุบัน มี 6 ชนิด ซึ่งมีรายละเอียด รูปลักษณะ อาการของผู้เสพ และอันตรายของยาเสพติดแต่ละชนิดดังต่อไปนี้

1. ยาบ้า

ยาบ้า เป็นยาที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท เป็นสารเคมีสังเคราะห์ที่มีชื่อว่า เมทแอมเฟตามีน ยาบ้าที่ลักลอบจำหน่ายกันอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นยาเม็ดสีส้ม สีน้ำตาล หรือสีเขียว ด้านหนึ่งของเม็ดยาจะมีสัญลักษณ์เป็นตัวอักษรภาษาอังกฤษ “wy” ส่วนอีกด้านจะเป็นรอยขีดข่วน แบ่งครึ่ง เม็ดในยาบ้า 1 เม็ด จะมีสารเมทแอมเฟตามีน ประมาณ 25-30 มิลลิกรัม อาจเสพโดยการกิน เผาไฟ แล้ว สูบควัน หรือฉีดเข้าหลอดเลือดดำ

2. เฮโรอีนและอนุพันธ์ของฝิ่นชนิดอื่น ๆ

เฮโรอีนเป็นยาเสพติด ที่ได้จากการสังเคราะห์ ทางเคมีที่ทำมาจากมอร์ฟีน ซึ่งได้มาจากฝิ่น เฮโรอีนมีลักษณะเป็นผงสีขาว มีรสขมจัด ไม่มีกลิ่น ละลายน้ำได้ง่าย เฮโรอีนสามารถเสพโดย

การนำไปละลายน้ำแล้วฉีดเข้าหลอดโลหิตดำ หรือนำไปยัดใส่ในมวนบุหรี่แล้วสูบ หรือนำไปปนไฟแล้วสูดไอระเหยเข้าปอด เฮโรอีนเป็นยาเสพติดที่ร้ายแรงและติดง่ายที่สุดเมื่อเสพเฮโรอีนหรือยาเสพติดที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น เช่น มอร์ฟิน เข้าไปแล้ว ผู้เสพจะมีอาการเคลิบเคลิ้ม มึนเมา ลืมความทุกข์ในจิตใจไปชั่วขณะ เนื่องจากเฮโรอีนและอนุพันธ์ของฝิ่นชนิดอื่น ๆ มีฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง ผู้เสพยาพวกนี้จึงมีอาการง่วงซึม ม่านตาหรือลงเล็กน้อย ตาแฉะ ในผู้ที่เสพยาพวกนี้ครั้งแรก อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียนเกิดขึ้นได้ เฮโรอีนหรือยาที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่น เป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์รุนแรง หากเสพมากเกินไปจนร่างกายทนไม่ไหว การทำงานของกระบวนการหายใจจะถูกรบกวน ทำให้หายใจแผ่ว และตื้น ผิวกายเย็นขึ้น ชัก สลบ และเสียชีวิต เนื่องจากกระบวนการหายใจล้มเหลวคนที่ติดเฮโรอีนหรือยาเสพติดชนิดอื่นที่เป็นอนุพันธ์ของฝิ่นจะมีร่างกายซูบซีด ผอมเหลือง มีอาการอ่อนเปลี้ยเพลียแรง อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย เมื่อขาดยาจะมีอาการหงุดหงิด ทุรนทุราย หาว เหงื่อออกมาก

3. โคเคน

โคเคนเป็นสารเคมีที่สกัดมาจากใบของต้นโคคา ซึ่งเป็นไม้ยืนต้นที่เจริญงอกงามอยู่บนภูเขาสูงในทวีปอเมริกาใต้ โคเคนเป็นยาเสพติดที่มีฤทธิ์กระตุ้นประสาทอย่างรุนแรง มีลักษณะเป็นผลผลึกสีขาว นิยมเสพโดยการสูดดมยาเข้าโพรงจมูก มีอยู่ส่วนน้อยที่เสพโดยการนำโคเคนไปละลายน้ำแล้วฉีดเข้าหลอดโลหิตดำโคเคนทำให้เกิดความผิดปกติขึ้นกับร่างกายได้ภายในเวลา 10 วินาที อาการผิดปกติ ได้แก่ ม่านตาขยายกว้างขึ้นกว่าปกติ ความดันโลหิตสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว หัวใจเต้นเร็วผิดปกติ หายใจถี่ โดยโคเคนมีฤทธิ์ทำให้เกิดอาการเคลิบเคลิ้มมึนเมา เป็นระยะเวลาสั้น ๆ ประมาณ 20 - 90 นาที ต่อจากนั้น จะตามด้วยอาการกระสับกระส่าย กังวลใจอย่างรุนแรง หากเสพโคเคนเข้าไปมาก ๆ หรือติดต่อกันเป็นเวลานานผู้เสพจะมีอาการเพ้อคลั่ง มีอาการประสาทหลอนทางกลิ่นรส และสัมผัส

4. ยาอี

ยาอีเป็นสารสังเคราะห์ที่ออกฤทธิ์กระตุ้นประสาท และหลอนประสาท ซึ่งเด็กวัยรุ่นนิยมใช้ในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พวกเด็กวัยรุ่นที่ชอบมั่วสุมกันตามดิสโก้เทค หรือสถานที่ฟังเพลง และเต้นรำที่ ๆ มีการเปิดเพลงเสียงดัง ทั้งนี้เพราะผู้ที่เสพยาอีจะชอบเสียงดัง ยาอีที่แพร่ระบาดในประเทศไทย จะมีลักษณะเป็นเม็ดกลมแบน ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 0.7 - 0.8 เซนติเมตร ความหนาของเม็ดยาประมาณ 0.4 - 0.5 เซนติเมตร สีของเม็ดยาจะเป็นสีอ่อน ๆ เช่น เขียวอ่อน เหลืองอ่อน ฟ้าอ่อน หรือชมพูอ่อน ไม่ค่อยพบเม็ดยาที่มีสีเข้ม ๆ เมื่อกินแล้วจะเกิดอาการผิดปกติทางร่างกาย ได้แก่ หัวใจจะเต้นแรง และเร็วขึ้น ความดันโลหิตสูงขึ้น อัตราการหายใจถี่ขึ้น อุณหภูมิของร่างกายสูงขึ้นเหมือนคนเป็นไข้ เหงื่อออกมาก ปวดศีรษะ ตาพร่ามัว และอาจถึงกับเป็นลมหมดสติ

ยาอิมิฤทธิ์ทำลายเซลล์ประสาทและสมอง แม้จะกินเข้าไปเพียงเล็กน้อย ผู้ที่เสพยาอิมิจึงมักมีระดับสติปัญญา และผลการเรียนรู้ต่ำกว่าคนปกติทั่วไป

5. ยาแก้ไอผสมโคเคอิน

โคเคอิน เป็นสารประกอบจำพวกอัลคาลอยด์ที่มีอยู่ในฝิ่นประมาณร้อยละ 0.7 - 2.5 โดยน้ำหนัก ซึ่งเป็นปริมาณที่น้อยมากจนไม่สามารถผลิตเพื่อใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ ปัจจุบันโคเคอินที่ใช้ในทางการแพทย์ได้จากการสังเคราะห์จากฝิ่นโคเคอิน ออกฤทธิ์กดระบบประสาทส่วนกลาง มีฤทธิ์ระงับปวดและระงับอาการไอ โดยออกฤทธิ์ที่ก้านสมองซึ่งทำหน้าที่ควบคุมอาการไอ จึงนิยมใช้ผลิต เป็นยาแก้ไอ แต่ยาแก้ไอผสมโคเคอินที่มีการนำไปใช้ในทางที่ผิด และแพร่ระบาดอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ยาแก้ไอผสมโคเคอินชนิดน้ำ วัยรุ่นนิยมเสพยาแก้ไอผสมโคเคอินด้วยการต้มโดยไม่ต้องเจือจาง การใช้โคเคอินระยะยาว อาจทำให้เกิดอาการซึมเศร้า ขาดสมาธิ ง่วงนอน และหลับได้ ท้องผูกอย่างรุนแรง

6. ฝิ่น

ออกฤทธิ์โดยตรงต่อระบบสมองส่วนกลาง มีซึ่งเป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพเมื่อเสพเข้าไปจะรู้สึกมีพลัง คิดอ่านช้า เคลิบเคลิ้มหลุดจากความเป็นจริง ร่างกายทรุดโทรม เกิดโรคแทรกซ้อนได้ง่าย มีการเปลี่ยนแปลงของระบบฮอร์โมน ช่วยระงับความเจ็บปวด เพศหญิงทำให้รอบเดือนผิดปกติ เพศชายทำให้สมรรถภาพทางเพศลดลงลดการเคลื่อนไหวของลำไส้ อาการของผู้เสพฝิ่นจะรู้สึกหงุดหงิด กระวนกระวาย หาวบ่อย ๆ บางรายอาจมีอาการลงแดง คือถ่ายเป็นอุจจาระเป็นเลือด อาจทำให้ถึงตายได้เนื่องจากสภาพร่างกายที่ทรุดโทรมมาก

2.4.3 องค์ประกอบของปัญหาเสพติด.

1. ตัวบุคคล โดยการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ พบว่า “พฤติกรรมของบุคคล” มีความสัมพันธ์กับการใช้ยาเสพติด กล่าวคือ ผู้ใช้ยาเสพติดจำนวนไม่น้อยจะมีพฤติกรรมก่อนหน้าการเสพติด ลักษณะที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคมไม่มากก็น้อย

2. ตัวยา โดยตัวของมันเองแล้วไม่ได้ก่อให้เกิดปัญหาใด ๆ ถ้าหากบุคคลมิได้ไปหยิบใช้ แต่เมื่อบุคคลไปเสพยา ปฏิกริยาที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับตัวบุคคลที่เสพฤทธิ์ของยา และขนาดของตัวยาที่ใช้ ตลอดจนวิธีใช้

3. สิ่งแวดล้อม เนื่องจากบุคคลจำเป็นต้องอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น จึงต้องปฏิบัติตนให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ถ้าบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่สามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ได้ ก็แสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนต่าง ๆ ไปจากสังคม

ซึ่งอาจหันไปใช้ยาเสพติดได้ ดังนั้น สิ่งแวดล้อมจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการที่จะผลักดันหรือชักจูงให้บุคคลหันไปใช้ยาเสพติด³⁵

สรุปได้ว่า ยาเสพติดมีหลายประเภทด้วยกัน ซึ่งแต่ละประเภทเมื่อเสพเข้าไปในร่างกายแล้วล้วนทำให้ร่างกายทรุดโทรม อีกทั้งก่อให้เกิดผลกระทบด้านจิตใจ และเกิดปัญหาสังคมตามมาไม่มีที่สิ้นสุด

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปัญหายาเสพติด

2.5.1 การป้องกันยาเสพติด

อุทัย สายภูคำ ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดให้โทษมีมาตรการป้องกันกว้างขวาง แต่อย่างไรก็ดีการควบคุมการเผยแพร่ระบาดของยาเสพติดไว้ให้ได้จำเป็นต้องอาศัยหลัก 3 ประการ

1. การปราบปราม อันได้แก่การปราบแหล่งผลิต แหล่งค้า แหล่งขาย ไม่ให้มียาเสพติดตกไปถึงมือหรือผู้เสพ หากกระทำได้ดีผู้ติดยาเสพติดก็จะเลิกไปเอง

2. การป้องกันเป็นการป้องกันคนที่ไม่ให้ตกเป็นทาสยาเสพติด โดยการให้การศึกษาแก่ประชาชน และเยาวชนให้ทราบถึงภัยและโทษของยาเสพติดชนิดต่างๆ ให้รู้จักยาเสพติดว่ามีมาในรูปร่างอย่างไรบ้างและให้พึงหลีกเลี่ยงเสียก่อน ขอความร่วมมือในการสอดส่องดูแลเด็กในความรับผิดชอบช่วยอบรมสั่งสอนเด็กให้เห็นโทษของยาเสพติดให้การศึกษาแก่ประชาชนถึงคุณค่าของการเลี้ยงดู อบรมเด็ก และให้ความอบอุ่นตั้งแต่เล็กจนโตให้ถูกทาง

3. การบำบัดรักษาให้รอดหรือเลิกยาเสพติดเสียเพื่อป้องกันมิให้เป็นผู้ชักจูงคนอื่น ๆ ให้ตกเป็นทาสของยาเสพติด เป็นมาตรการอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดหมดไป และการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดนั้นจะต้องแยกตัวผู้ติดยาเสพติดออกจากสังคม³⁶

วุฒิ เหล่าสุนทร ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการมองปัญหายาเสพติดไว้ 4 แบบ โดยอาศัยองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันคือ คน ยา และสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1. รูปแบบศีลธรรม-กฎหมาย (The Legal-Moral Model) เน้นความสำคัญที่ตัวยา ซึ่งถูกจำแนกออกเป็นชนิดที่ปลอดภัย และเป็นอันตราย (ปลอดภัย หมายถึง กฎหมายหรือสังคมไม่

³⁵ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, ผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543), หน้า 18.

³⁶ อุทัย สายภูคำ, “พฤติกรรมกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในระดับชุมชน”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2542, หน้า 29 - 30.

ห้ามใช้) จึงใช้วิธีการออกกฎหมายควบคุมเกี่ยวกับการปลูกพืชเสพติด การควบคุมการจำหน่าย การลงโทษผู้ค้ายา การออกคำเตือนเกี่ยวกับอันตรายของยา การเพิ่มราคา ยา ซึ่งมีผลต่อร่างกาย จิตใจ และสังคมอย่างแรง นอกจากนี้ยังใช้วิธีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายของยาบางชนิดที่ทำให้เกิด ปัญหา แนวคิดนี้เชื่อว่าการลงโทษ และการชู้ว่าจะลงโทษจะช่วยให้คนกลัว

2. รูปแบบสุขภาพอนามัย (The Public Health Model) แนวความคิดนี้มองปัญหา ยาเสพติดว่าเป็นเรื่องของสุขภาพอนามัย หรือเป็นโรคภัยไข้เจ็บ และมองว่ายาที่ก่อให้เกิดการติดยาได้ เป็นปัญหาที่น่าหนักใจมากกว่าอันตรายของยา ความแตกต่างประการสำคัญของการมองปัญหา ยาเสพติดตามสองแนวความคิดนี้ คือ ในแนวความคิดสุขภาพอนามัยไม่แยกยาออกเป็นยาถูก กฎหมายหรือยาผิดกฎหมาย ดังนั้น จึงมักจะรวมเอาแอลกอฮอล์ (เหล้า) นิโคติน และคาเฟอีนเข้าไว้ในพวกสารเสพติดด้วยแต่แยกแยะสิ่งเสพติดเหล่านี้ออกจากสิ่งอื่น ๆ ในแง่ที่ว่า เป็นสิ่งที่สังคม ยอมรับหรือไม่ยอมรับได้ง่าย และคนใช้กันทั่วไปหรือไม่ ดังนั้น การเพิ่มซื้อขายราคา ยาเสพติดให้สูงขึ้น หรือการทำให้สังคมลดการยอมรับสิ่งเสพติดให้น้อยลง ก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาการใช้ ยาเสพติดจากแนวความคิดนี้ผู้ขายยาเสพติดจะถูกมองว่าเป็นคนอ่อนแอ หรือไม่อ่อนแอ เป็นคนที่ จะแพร่เชื้อหรือไม่แพร่เชื้อ แต่เนื่องจากการที่จะชี้ว่าผู้ใดเป็นคนอ่อนแอ หรือไม่อ่อนแอ เป็นเรื่องที่ทำ ได้ยากก็เลยเกิดความคิดที่จะสร้างภูมิคุ้มกันให้กับคนเสียก่อน โดยใช้มาตรการต่าง ๆ เช่น โครงการ การศึกษาเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ซึ่งมักจะใช้วิธีให้ข่าวสารเรื่องภัยที่เกิดจากการใช้ยาบาง ประเภท อันตรายที่จะเกิดกับตัวผู้ใช้ และสังคมเมื่อไปติดยาเสพติด

3. รูปแบบจิตวิทยา-สังคม (The Psycho-Social Model) แนวความคิดนี้ถือว่าเป็น ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่สุดใน 3 องค์ประกอบ คือ คน ยา และสิ่งแวดล้อม และถือว่าการใช้ยา และผู้ ใช้ ยาเป็นเรื่องซับซ้อน และควรให้ความสนใจกับเหตุผล และความจำเป็นที่บุคคลต้องใช้ยา ถือว่าการใช้ยา เป็นพฤติกรรมหนึ่งของคนเหมือนพฤติกรรมอื่น ๆ จะไม่ตำหนิหรือต่อต้านในเมื่อบุคคลมีความจำเป็นที่ จะต้องใช้ยานั้น แนวความคิดนี้จะคำนึงถึงความแตกต่างของจำนวนยาที่ใช้ จำนวนครั้งที่ใช้ แบบของการ ใช้ยา ประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้จากการใช้ตลอดจนผลของยาซึ่งแตกต่างกันไปตามแบบที่ใช้ และแตกต่างกันในระหว่างบุคคลที่ใช้ยาด้วย แนวความคิดนี้จะไปเกี่ยวข้องกับสังคมก็ตรงที่ว่าอิทธิพลของเจตคติ และพฤติกรรมของบุคคลอื่นที่แสดงออกมาต่อปัญหาการใช้ยาเสพติดเป็นอย่างไร สังคมเป็นปัจจัยที่ช่วย ให้เกิดการใช้ ก่อให้เกิดปัญหาอันสืบเนื่องมาจากการใช้ยา การที่แนวคิดนี้เน้นที่ตัวคน และบทบาทของ องค์ประกอบทางสังคม ดังนั้น จึงเสนอว่าให้ปฏิบัติต่อการติดยาเหมือน ๆ กับปฏิบัติต่อพฤติกรรมในด้าน ทำลาย หรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนอื่น ๆ และการให้ข้อมูลข่าวสารนั้นถือว่าเป็นอันดับรองลงมาจาก การ พิจารณาถึงความต้องการทางด้านส่วนตัว และสังคมของบุคคล

4. รูปแบบสังคม-วัฒนธรรม (The Social-cultural model) เห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมาก แทนที่จะแนะนำให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสภาวะทางสังคม วิธีนี้กลับเห็นว่า บางสิ่งบางอย่างของสังคมจะได้รับการปรับปรุงให้เหมาะกับบุคคล และความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ โดยเฉพาะทางด้านการศึกษานั้น ควรลดความเคร่งครัดและความไม่เป็นกันเองลง แต่มุ่งค้ำถึงสถานะความเป็นมนุษย์ให้มากขึ้น บริการด้านอนามัยและบริการทางสังคมอื่น ๆ ควรจะได้ค้ำถึงผู้ใช้บริการมากกว่านี้ ในด้านการทำงานควรให้คนทำงานด้วยการได้รับค่าตอบแทนที่น่าพอใจ แทนที่จะคิดถึงเรื่องการค้ำกำไรอย่างเดียว สำหรับด้านกฎหมายที่จะออกเพื่อควบคุมพฤติกรรมนั้น ถ้าใช้กฎหมายแล้วเกิดผลเสียยิ่งไปกว่าปกติก็ควรจะยกเลิกเสีย³⁷

2.5.2 มาตรการและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

การดำเนินงานในการเอาชนะปัญหาเสพติด ตามแนวนโยบายของรัฐบาลกำหนดแนวทางในการเอาชนะยาเสพติดไว้ 9 ด้าน คือ

1. ยุทธศาสตร์ด้านปลูกฝังแผ่นดินและการป้องกัน
2. ยุทธศาสตร์ด้านการควบคุมตัวยาและสารเคมี
3. ยุทธศาสตร์ด้านการปราบปราม
4. ยุทธศาสตร์ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ
5. ยุทธศาสตร์ด้านการข่าว
6. ยุทธศาสตร์ด้านการอำนวยความสะดวกและการประสานงาน
7. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
8. ยุทธศาสตร์ด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ
9. ยุทธศาสตร์ด้านการวิจัย พัฒนา และติดตามประเมินผล

นอกจากนี้กองวิชาการและวางแผน สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งมีหลักการ และแนวความคิดสำคัญดังนี้

1. การให้ชุมชนมีบทบาทหลักในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยการเคลื่อนย้ายบทบาทในฐานะศูนย์กลางจากภาครัฐไปสู่องค์กรชุมชนให้มีศักยภาพ ในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชนของตนได้ หลักการนี้เป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนและมุ่งเน้นกระบวนการแก้ไขจากล่างขึ้นไปสู่บน(Bottom-up) มากกว่าบนสู่ล่าง (Top-down)

³⁷ วุฒิ เหล่าสุนทร, รายงานการวิจัยเรื่องอาชญากรรม : การค้ายาเสพติดศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนการค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติด, 2536), หน้า 49.

2. สร้างการมีส่วนร่วมให้กับชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นกระบวนการพัฒนาที่เป็นวิธีการและเป้าหมายกล่าวคือ การทำให้มีบทบาทมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหาเสพติด และในขณะเดียวกันเป็นการเสริมสร้างกระบวนการรวมกลุ่มของชุมชนในการต่อสู้กับปัญหาเสพติดในลักษณะของ Public Awareness โดยนัยนี้กิจกรรมการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด จึงมีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกระบวนการพัฒนาคน และการรวมกลุ่มในชุมชน

3. หลักการที่จะให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการ โดยความคิดริเริ่มของชุมชนเป็นสิ่งสำคัญเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในด้านปัจเจกบุคคล และภูมิคุ้มกันด้านทางสังคมซึ่งเป็นการสร้างสภาวะแวดล้อมในชุมชนให้อ่อนแอต่อการลดปัญหาเสพติดในชุมชน

4. หลักการที่จะให้กระบวนการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นการดำเนินการได้ในทุกมาตรการของการแก้ไขปัญหาเสพติด ซึ่งประกอบด้วยด้านป้องกันปราบปราม และบำบัดรักษาตามสภาพปัญหาที่ปรากฏในชุมชน โดยนัยนี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงสภาวะไร้ข้อจำกัดในการดำเนินงานด้านเสพติดในชุมชน

5. หลักการที่จัดความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของภาครัฐกับชุมชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชน กล่าวคือภาครัฐมีบทบาทสำคัญในด้านการสนับสนุน ส่งเสริมกิจกรรมของชุมชนในกระบวนการแก้ไขปัญหาเสพติด รวมทั้งใช้อำนาจทางกฎหมายเข้าดำเนินการต่อกลุ่มผู้ค้าส่วนบทบาทของชุมชนเป็นบทบาทหลักในฐานะของปัญหาที่แท้จริงจะต้องเข้าแก้ไขปัญหา

6. หลักการที่จะทำให้กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมผสมผสานในงานด้านอื่น ๆ ของชุมชน ทั้งนี้เพราะการแก้ไขปัญหาเสพติดกับงานพัฒนาการรวมกลุ่มของชุมชนในด้านอื่น ๆ เช่น งานพัฒนาการรวมกลุ่มเยาวชน งานพัฒนาทางด้านสาธารณสุข ดำเนินกิจกรรมได้สอดคล้อง อำนวยประโยชน์ซึ่งกันและกันและกันและมุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นเป้าหมายสำคัญ

วิธีการทั้ง 6 ประการ เป็นสิ่งสำคัญในมิติใหม่ของการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยมุ่งเน้นบทบาทให้ชุมชนเป็นเจ้าของปัญหาและรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมแก้ไขปัญหาด้วยความรับผิดชอบของตนเอง องค์กรชุมชนจะต้องมีการเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับบริการเป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าของปัญหา และหน่วยงานของรัฐจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ดำเนินการเป็นพี่เลี้ยงหรือผู้สนับสนุน

จิริวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์ และคณะ ได้ศึกษาแนวโน้มการป้องกันยาเสพติดในประเทศไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) พบว่ายุทธศาสตร์การป้องกันยาเสพติด ควณแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. ยุทธศาสตร์การป้องกันในเชิงกว้าง ควรยึดหลักการดำเนินงานแบบองค์รวรม มีการป้องกันปัญหาอื่นๆที่เชื่อมโยงกับปัญหายาเสพติด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการประสานการทำงานให้สอดคล้องกัน ดำเนินงานในรูปของเครือข่าย ขยายความร่วมมือจากทุกฝ่าย

2. ยุทธศาสตร์การป้องกันในเชิงพื้นที่ ควรสร้างและพัฒนาองค์กรประชาชนในพื้นที่ ให้มีความเข้มแข็ง สามารถดำเนินงานป้องกันยาเสพติดได้ด้วยตนเอง รัฐเป็นเพียงผู้ประสานงานและให้การสนับสนุนเพื่อให้เกิดความยั่งยืน³⁸

ฐิติวรรณ ภูประเสริฐ ได้เสนอแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดไว้ว่า” ต้องป้องกันและปราบปรามอย่างจริงจัง ฟันฟูสมรรถภาพผู้เสพติด จัดกิจกรรมในชุมชนเพื่อแทรกแซงการมั่วสุมเพิ่มโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้รุนแรงมากขึ้น และทุกฝ่ายต้องร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งซื่อสัตย์สุจริต”

สรุปได้ว่า จากแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ยาเสพติดที่เป็นปัญหามากคือยาบ้า ซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายชุมชนทั่วประเทศ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาคอนเน้นที่ตัวประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของชุมชนเป็นหลัก โดยกรนำเอาเทคนิคการมีส่วนร่วมมื่อกัน เพื่อแก้ไขอย่างจริงจัง จะทำให้ปัญหายาเสพติดลดน้อยลงหรือสถานการณ์ที่สามารถควบคุมได้³⁹

³⁸จิริวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์ และคณะ, แนวโน้มการป้องกันยาเสพติดในประเทศไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549, (2542), หน้า 6.

³⁹ฐิติวรรณ ภูประเสริฐ, “จริยธรรมในผู้ติดยาเสพติด”, วารสารต่อต้านยาเสพติด, ปีที่ 11 ฉบับที่ 1, (2538), หน้า 89-92.

2.6 สภาพพื้นที่ของตำบลชะอวด

2.6.1 ประวัติตำบลชะอวด

ความเป็นมา เป็นตำบลหนึ่งที่ชื่อของตำบลเหมือนกับชื่อของอำเภอ มีความเป็นมา 2 ประการ คือ มาจากคำว่า “เชือกอวด” หรือ “ย่านอวด” และมาจากคำว่า “เจ๊กฮวด” หรือ “เจ้าฮวด” พื้นที่บริเวณนี้อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ หลากหลายพันธุ์ ตามลักษณะของพื้นที่ทางภาคใต้ในอดีตที่มีฝนตกชุกตลอดทั้งปี ก่อนที่ป่าไม้เหล่านั้นจะถูกแผ้วถางทำลาย ในพื้นที่ป่าถิ่นแถบนี้จะมีเถาวัลย์ หลากหลายชนิดเถาวัลย์ชนิดหนึ่งมีขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากมีความเหนียวแน่นทนทานชาวบ้านนิยมนำมาใช้ผูกมัดสิ่งของ เรียกกันว่า “เชือกอวด” หรือ “ย่านอวด” หรือ “ตันอวด” การตัดย่านอวดค่อนข้างลำบาก เพราะต้องดึง ออกจากการเกี่ยวพันกับต้นไม้อื่น คนตัดจึงต้องออกแรงดึงซึ่งภาษาใต้เรียกการดึงว่า “ชะ” “ชะอวด” คือ การดึงย่านอวดให้หลุดออกมาจากต้น ถึง ก้าน ของต้นไม้อื่นที่ย่านอวดเกี่ยวพันอยู่ หากมีรังมดแดง อยู่ข้างบนคนที่ ชะ หรือ ดึง ย่านอวดต้องต่อสู้กับมดแดงอีกทางหนึ่งด้วย ถิ่นชะอวด เป็นบริเวณที่มีย่านอวดมากเป็นพิเศษ และ ชาวบ้านก็จะไปตัดมาใช้สอยอยู่เป็นประจำ ชาวบ้านจึงเรียกชื่อท้องถิ่นของตนเองว่า “ชะอวด”

2.6.2 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดกับ	ตำบลบ้านตุล อำเภอชะอวด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดกับ	ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันออก	ติดกับ	ตำบลเคิ่ง อำเภอชะอวด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศตะวันตก	ติดกับ	ตำบลท่าประจะ อำเภอชะอวด	จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.6.3 เนื้อที่

เนื้อที่ทั้งหมดของตำบลชะอวดประมาณ 27,448 ไร่ หรือ 44 ตารางกิโลเมตร

2.6.4 จำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 9,426 คน แยกเป็นชาย 4,672 คน หญิง 4,754 คน มีความหนาแน่นของประชากร 214 คน ต่อตารางกิโลเมตร ดังนี้

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
1	499	546	1,045	554
2	548	554	1,102	236
3	460	473	933	219
4	204	191	395	104

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
5	422	421	843	237
6	489	540	1,029	240
7	246	238	484	117
8	568	548	1,116	349
9	726	730	1,456	513
10	540	555	1,095	361
รวม	4,702	4,795	9,498	2,931

2.6.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของประชาชน

อาชีพหลัก ทำสวน รับราชการ อุตสาหกรรมในครัวเรือน อาชีพเสริม หัตถกรรมกระจัด
ประชากรเขตตำบลชะอวดประกอบอาชีพ ส่วนมากประกอบอาชีพการเกษตร ทำสวน ปศุสัตว์ รับจ้าง
และค้าขาย ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน ต่อปี ประมาณ 38,265 บาท

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประพจน์ โสฬสจินดา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการ
ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น” พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา
ยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อยู่ในระดับมาก
2 รายการ คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา และสาเหตุ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
และ ระดับปานกลาง 3 รายการ คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ⁴⁰

⁴⁰ประพจน์ โสฬสจินดา, “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไข
ปัญหาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”,
สารนิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551,
112 หน้า.

สันติราษฎร์ พวงมาลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสูงสุดตามลำดับจากมากไปหาน้อย 10 ลำดับดังนี้

ประชาชนแจ้งเหตุกับตำรวจเมื่อพบเหตุร้าย ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจทราบ ระดับการมีส่วนร่วมมาก เป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียวในชุมชน ช่วยป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดได้ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลให้ชุมชนปราศจากยาเสพติด ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยกับโครงการคณะกรรมการการติดตามตรวจสอบการทำงานของตำรวจ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าตำรวจอาจมีความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนให้คนในครอบครัวได้เข้าร่วมโครงการตำรวจชุมชน ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมช่วยในการป้องกัน

ปราบปรามยาเสพติดในชุมชนได้ผลดี ระดับความคิดเห็นด้วยมาก และประชาชนเห็นว่าความลับจะรั่วไหลหากแจ้งเบาะแสให้ตำรวจทราบ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก⁴¹

สมศักดิ์ พลเอก ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก⁴²

⁴¹สันติราษฎร์ พวงมาลา, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติด ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2550, 75 หน้า.

⁴²สมศักดิ์ พลเอก, “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 107 หน้า.

ทองสุข ชะโลธรร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน และสารเสพติดให้แก่ นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ด้านเอกสาร ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรม และด้านวิทยากร⁴³

ชัยสิทธิ์ เสียงใหญ่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของเยาวชนที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความรู้และด้านความรู้สึก โดยรวมในทางบวก ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติด ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษาและสภาพในการทำงาน พบว่า ตัวแปร เพศ และอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรระดับการศึกษาและสภาพในการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน⁴⁴

จันทร์ฉาย ยามี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการงานตามแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ และวางแผนในการแก้ไขปัญหา การมีส่วนร่วมในการค้นหา และจัดลำดับ

⁴³ทองสุข ชะโลธรร, “คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 102 หน้า.

⁴⁴ชัยสิทธิ์ เสียงใหญ่, “เจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 113 หน้า.

ความสำคัญของปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ และที่มาของปัญหา ตามลำดับ⁴⁵

2.8 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

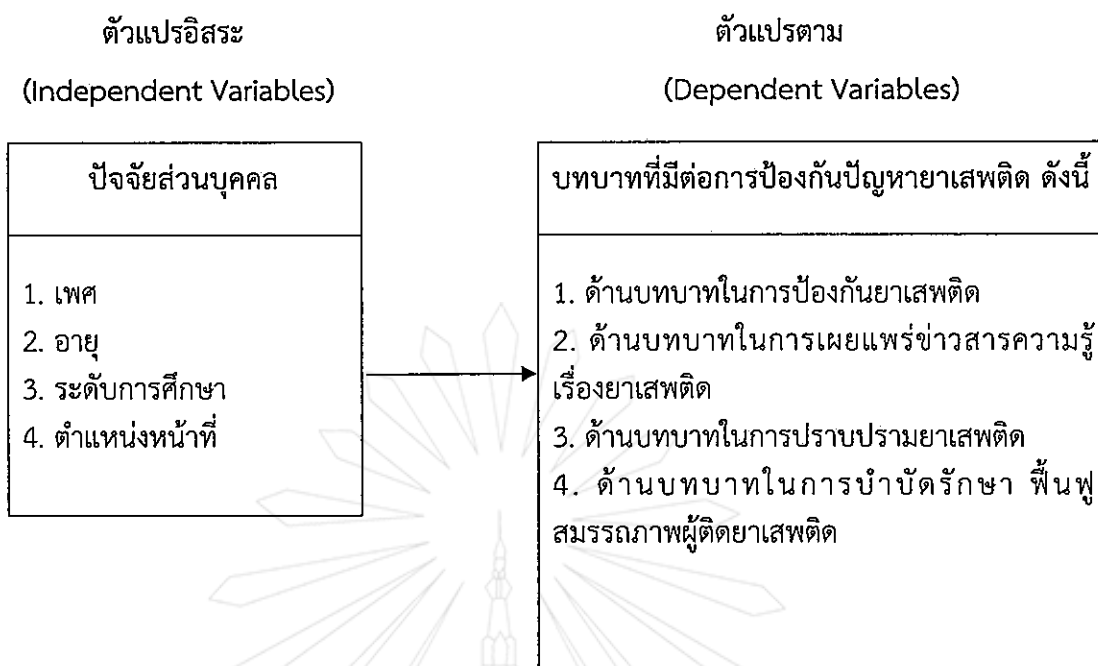
จากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่กล่าวมา ยงยุทธ เกษสาคร ให้ความหมายว่า ผู้นำ หมายถึงบุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งรับบทบาทเป็นผู้บริหารประสานประโยชน์ในกลุ่มเสมือนเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม ซึ่งมีอิทธิพลและอำนาจสามารถบังคับบัญชาบุคคลในกลุ่มให้ปฏิบัติงานจนบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้⁴⁶ ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวกับงานวิจัย คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ส่วนตัวแปรตาม เป็นการศึกษาบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้ปรับใช้แนวคิด ของจิรวัดน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์ และคณะ มีดังนี้ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด⁴⁷ ซึ่งงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยนำมาผสมผสาน สังเคราะห์ วิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยด้านตัวแปรอิสระ และด้านตัวแปรตาม ดังนี้



⁴⁵ จันทรฉาย ยามี, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2553, 93 หน้า.

⁴⁶ ยงยุทธ เกษสาคร, ภาวะผู้นำและการจูงใจ, อ่างแล้ว, หน้า 68.

⁴⁷ จิรวัดน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์และคณะ, แนวโน้มการป้องกันยาเสพติดในประเทศไทย แผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549, (2542) หน้า 6-10.



แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ในการวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยดำเนินการโดยศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน จำนวน 231 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan¹ จากจำนวนประชากรทั้งหมด 231 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 144 คน

¹ ส่องศรี ชมภูวงศ์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, (นครศรีธรรมราช : วีทีเอส, 2553). หน้า 115

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เลือกมาจากกลุ่มประชากรผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้การสุ่มตามลำดับชั้น คำนวณหากลุ่มตัวอย่างของแต่ละผู้นำชุมชน โดยใช้การสุ่มแบบเป็นสัดส่วน เปรียบเทียบบัญญัติไตรยางศ์ มีวิธีคือ นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้หาขนาดไว้แล้ว 144 คน คูณกับจำนวนประชากร ซึ่งแบ่งตามผู้นำชุมชน แล้วทำการหารด้วยประชากรผู้นำชุมชนทั้งหมด จึงได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชน ตามตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้นำชุมชน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้นำชุมชน	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	34	21
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	24	15
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	155	97
ตำรวจ	18	11
รวม	231	144

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด เป็นแบบปลายปิด (Close-ended) และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ดังนี้ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา และ 4) ตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ใน 4 ด้าน รวมเป็น 20 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีการให้คะแนนระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช² ดังนี้

²บุญชม ศรีสะอาด, วิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535), หน้า 99.

- ระดับ 5 หมายถึง บทบาทการป้องกันปัญหาเสพติดอยู่ในระดับมากที่สุด
 ระดับ 4 หมายถึง บทบาทการป้องกันปัญหาเสพติดอยู่ในระดับมาก
 ระดับ 3 หมายถึง บทบาทการป้องกันปัญหาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง
 ระดับ 2 หมายถึง บทบาทการป้องกันปัญหาเสพติดในระดับน้อย
 ระดับ 1 หมายถึง บทบาทการป้องกันปัญหาเสพติดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดเป็นลักษณะคำถามแบบปลายเปิด (Openedform)³ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เขียนระบุข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้อย่างอิสระ

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราวิชาการ ระเบียบ กฎหมาย แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

3.4.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และชัดเจน เพื่อความเหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของวัตถุประสงค์หรือ IOC ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3.4.4 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ถูกต้องตามหลักวิชาการและในด้านภาษาที่ใช้ มีดังนี้

1) พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล, (ดร.)

การศึกษา	ศน.บ. (การศึกษานอกระบบ) ศศ.บ. (การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม) Ph.D. (ประวัติศาสตร์อินเดียและเอเชียศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

³ พิษณุ ฟองศรี, วิจัยชั้นเรียน : หลักการและเทคนิคปฏิบัติ, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทพรอพเพอร์ตี้ จำกัด, 2550), หน้า 139.

2) พระครูพิศิษฐ์คณาทร, (ดร.)

การศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์พิเศษประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

3) นายปริญญา เณรานนท์

การศึกษา

ศษ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะอวด สพป.นศ.3

3.4.4 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือคือแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนและปฏิบัติ ดังนี้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราชไปขอความอนุเคราะห์ ถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารสถานศึกษา และตำรวจ เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน

3.5.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่กำหนดไว้ โดยกำหนดวัน เดือน ปีไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน โดยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5.5 เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้ว จะนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์ผลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งได้คืนกลับมา จำนวน 144 ชุด จากผู้นำชุมชน ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

3.6.1 หาค่าร้อยละ ของจำนวนผู้ตอบแบบถาม

3.6.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เพื่อทราบระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด

3.6.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทราบการกระจายข้อมูลของข้อคำถามแต่ละด้าน

3.6.4 ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้ค่า z (Z -test) เมื่อเปรียบเทียบระดับ ทดสอบ สมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกัน ปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านเพศ โดยใช้การทดสอบ ค่าที (Z -test) ส่วนด้าน อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ใช้การทดสอบความแตกต่างแบบ ทางเดียว (One-Way ANOVA)⁴

3.6.5 แปลความหมายของคะแนน ระดับค่าเฉลี่ยบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกัน ปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแปลผลมาตราส่วน ประมาณค่าใน 5 ระดับ และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามช่วงของ ค่าเฉลี่ย⁵

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายความว่า	ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา เสพติดในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายความว่า	ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา เสพติดในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายความว่า	ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา เสพติดในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายความว่า	ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา เสพติดในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายความว่า	ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา เสพติดในระดับน้อยที่สุด

3.6.6 ข้อมูลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขบทบาท ของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัด นครศรีธรรมราช โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำ บรรยาย

⁴ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS ครอบคลุมทุกเวอร์ชัน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเทอร์เน็ต พรินท์, 2550), หน้า 169.

⁵ประคอง กรรณสูต, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542) ,หน้า 73.

3.7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.7.1 การหาความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.7.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s^2} \right\}$$

α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.7.3 การหาค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา}}{\text{จำนวนทั้งหมด}} \times 100$$

3.7.4 การ ค่าเฉลี่ย (Mean)⁶ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนประชากร

3.7.5 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)⁷ โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.6 การทดสอบ Z ในการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันใช้ (Z-test) โดยใช้สูตร⁸

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	X_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1
	X_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 2
	s_1^2	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	s_2^2	แทน	คะแนนแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

⁶ ส่องศรี ชมภูวรงค์, ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์, อ่างแก้ว, หน้า 218.

⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 74.

⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 84.

n_2 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

3.7.7 การทดสอบเอฟ (F - test) ในวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONEWAY ANOVA)⁹ โดยใช้สูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าแจกแจงของ F- Distribution
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 89.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยเสนอข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ทางสถิติดังต่อไปนี้คือ

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Z	แทน	ค่าสถิติซี (Z-test) ทดสอบกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม
F	แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-test) ทดสอบกลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองกลุ่ม
P-value	แทน	ค่าระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ
SS	แทน	ผลรวมกำลังสองของคะแนน
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

*	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

4.2 ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	83	57.64
หญิง	61	42.36
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 83 คน คิดเป็นร้อยละ 57.64 และเป็นเพศหญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 61 คน คิดเป็นร้อยละ 42.36

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	14.58
อายุ 41-50 ปี	50	34.72
51 ปีขึ้นไป	73	50.70
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้นำชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 73 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 มีอายุ 41-50 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 50 คน คิดเป็นร้อยละ 34.72 และอายุต่ำกว่า 40 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	13.89
อนุปริญญา/ปวส.	21	14.58
ปริญญาตรี	89	61.81
สูงกว่าปริญญาตรี	14	9.72
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้นำชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีจำนวนทั้งสิ้น 89 คน คิดเป็นร้อยละ 61.81 และมีระดับการศึกษานุปริญญา/ปวส. มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. มีจำนวนทั้งสิ้น 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนทั้งสิ้น 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.72 น้อยที่สุด

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	จำนวน	ร้อยละ
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	14.58
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	10.42
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	67.36
ตำรวจ	11	7.64
รวม	144	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้นำชุมชน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน/ครู มีจำนวนทั้งสิ้น 97 คน คิดเป็นร้อยละ 67.36 และตำแหน่งหน้าที่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 มีตำแหน่งหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 มีตำแหน่งหน้าที่ตำรวจ มีจำนวนทั้งสิ้น 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.64 น้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกัน
ปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการ
ป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
โดยรวมทั้ง 4 ด้าน

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.43	0.40	มาก
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	4.43	0.43	มาก
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	4.35	0.47	มาก
4. ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4.40	0.46	มาก
รวม	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล
ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการป้องกัน
ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด
และด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด

ด้านการป้องกันยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.51	0.50	มากที่สุด
2. ได้ชักนำให้คนในชุมชนได้ร่วมมือกันป้องกันปัญหา ยาเสพติดภายในหมู่บ้าน	4.37	0.53	มาก
3. ได้สำรวจหรือให้ข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในชุมชนแก่ประชาคมหมู่บ้านหรือชุดปฏิบัติการต่อต้าน ยาเสพติดระดับตำบล	4.44	0.54	มาก
4. ได้เข้าร่วมประชุม เพื่อออกกฎ ระเบียบ หรือร่วมประชุมเพื่อให้ความเห็นชอบกฎระเบียบของชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนถือปฏิบัติ	4.47	0.54	มาก
5. ได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในหมู่บ้านให้เข้าใจ สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด และผลกระทบจากการแพร่ ระบาดของยาเสพติด	4.35	0.57	มาก
รวม	4.43	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ได้เข้าร่วมประชุม เพื่อออกกฎ ระเบียบ หรือร่วมประชุมเพื่อให้ ความเห็นชอบกฎระเบียบของชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนถือปฏิบัติ และข้อที่ 5 ที่ว่า ได้รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในหมู่บ้านให้เข้าใจสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด และผลกระทบจากการแพร่ ระบาดของยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด

ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติดของทางราชการ	4.47	0.61	มาก
2. ได้สืบหาข่าว ซึ่เบาแส เกี่ยวกับแหล่งผลิต และ จำหน่ายยาเสพติดให้แก่ทางราชการ	4.47	0.54	มาก
3. มีบทบาทในการร่วมประกาศชี้แจงถึงโทษภัยของ ยาเสพติด	4.43	0.59	มาก
4. ได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชน	4.38	0.69	มาก
5. ได้เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้าน	4.41	0.51	มาก
รวม	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ 4 ที่ว่า ได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของทางราชการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ที่ว่า มีบทบาทในการร่วมประกาศชี้แจงถึงโทษภัยของยาเสพติด และข้อที่ 4 ที่ว่า ได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด

ด้านการปราบปรามยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีบทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติดในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชน	4.22	0.65	มาก
2. อำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง	4.52	0.61	มากที่สุด
3. ใช้มาตรการเด็ดขาดปราบปรามกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.48	0.61	มาก
4. แจ้งเหตุทันทีเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	4.25	0.52	มาก
5. สามารถจดจำตำหนิรูปพรรณการแต่งกายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ดี	4.28	0.73	มาก
รวม	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด โดยรวม อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ 2 ที่ว่า อำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 3 ที่ว่า ใช้มาตรการเด็ดขาดปราบปรามกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และข้อที่ 1 ที่ว่ามีบทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา และเลิกใช้ยาเสพติด	4.48	0.52	มาก
2. แนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ	4.42	0.57	มาก
3. ได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการส่งเสริมกีฬานันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด	4.34	0.60	มาก
4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการบำบัดรักษา	4.38	0.66	มาก
5. แนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาชีวิตแก่ผู้ติดยาเสพติด หลังจากเข้าบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพแล้ว	4.36	0.57	มาก
รวม	4.40	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ที่ว่า แนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ และ ข้อที่ 3 ที่ว่า ได้ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมกีฬานันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและ ตำแหน่งหน้าที่

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด	ชาย			หญิง		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.49	0.38	มาก	4.35	0.42	มาก
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด	4.47	0.40	มาก	4.37	0.45	มาก
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	4.41	0.43	มาก	4.26	0.50	มาก
4. ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4.52	0.42	มากที่สุด	4.23	0.45	มาก
รวม	4.47	0.32	มาก	4.30	0.36	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้นำชุมชน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย เพศชาย พบว่า ด้านการบำบัดรักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และ ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

เพศหญิง พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และ ด้านการบำบัดรักษา ฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาสาเหตุของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาสาเหตุ	อายุต่ำกว่า 40 ปี			อายุ 41-50 ปี			51 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.30	0.63	มาก	4.45	0.38	มาก	4.45	0.32	มาก
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ เรื่องยาเสพติด	4.23	0.32	มาก	4.47	0.42	มาก	4.46	0.44	มาก
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	4.10	0.55	มาก	4.53	0.29	มากที่สุด	4.30	0.50	มาก
4. ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4.09	0.56	มาก	4.54	0.45	มากที่สุด	4.39	0.39	มาก
รวม	4.18	0.35	มาก	4.50	0.30	มาก	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะ
อวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อายุ ต่ำกว่า 40 ปี 41-50 ปี 51 ปีขึ้นไป
อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อายุ ต่ำกว่า 40 ปี พบว่า
ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่อง
ยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุ 41-50 ปี พบว่า ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมาก
ที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปราบปรามยาเสพติด และด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด



ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาสาเหตุติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกัน ปัญหาสาเหตุติด	มัธยมศึกษา/ปวช.			อนุปริญญาตรี/ปวส.			ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.13	0.10	มาก	4.53	0.59	มากที่สุด	4.44	0.36	มาก	4.61	0.35	มากที่สุด
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่อง ยาเสพติด	3.95	0.25	มาก	4.70	0.41	มากที่สุด	4.46	0.40	มาก	4.56	0.24	มากที่สุด
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	4.22	0.33	มาก	4.44	0.49	มาก	4.38	0.50	มาก	4.24	0.36	มาก
4. ด้านการบำบัดรักษา พันฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด	4.05	0.27	มาก	4.58	0.63	มากที่สุด	4.44	0.43	มาก	4.30	0.29	มาก
รวม	4.09	0.18	มาก	4.40	0.50	มากที่สุด	4.43	0.31	มาก	4.43	0.17	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบล
ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ระดับการศึกษา อนุปริญญาตรี/
ปวส.อยู่ในระดับมากที่สุด และมัธยมศึกษา ปวช, ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย การศึกษามัธยมศึกษา /
ปวช. พบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกัน
ยาเสพติด และด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ระดับอนุปริญญาตรี/ปวส. พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และด้านการปราบปราม
ยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ระดับการศึกษาปริญญาตรี พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ย
มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ระดับการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรี พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด
รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด
มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด



ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติด	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน			สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล			ผู้บริหารโรงเรียน/ครู			ตำรวจ		
	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล	\bar{X}	S.D	แปลผล
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	4.43	0.40	มาก	4.31	0.65	มาก	4.43	0.35	มาก	4.56	0.40	มากที่สุด
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	4.60	0.35	มากที่สุด	4.40	0.51	มาก	4.40	0.42	มาก	4.45	0.42	มาก
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	4.63	0.31	มากที่สุด	3.89	0.54	มาก	4.35	0.45	มาก	4.40	0.36	มาก
4. ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	4.38	0.48	มาก	4.40	0.69	มาก	4.38	0.41	มาก	4.60	0.47	มากที่สุด
รวม	4.51	0.29	มากที่สุด	4.25	0.50	มาก	4.39	0.32	มาก	4.50	0.36	มาก

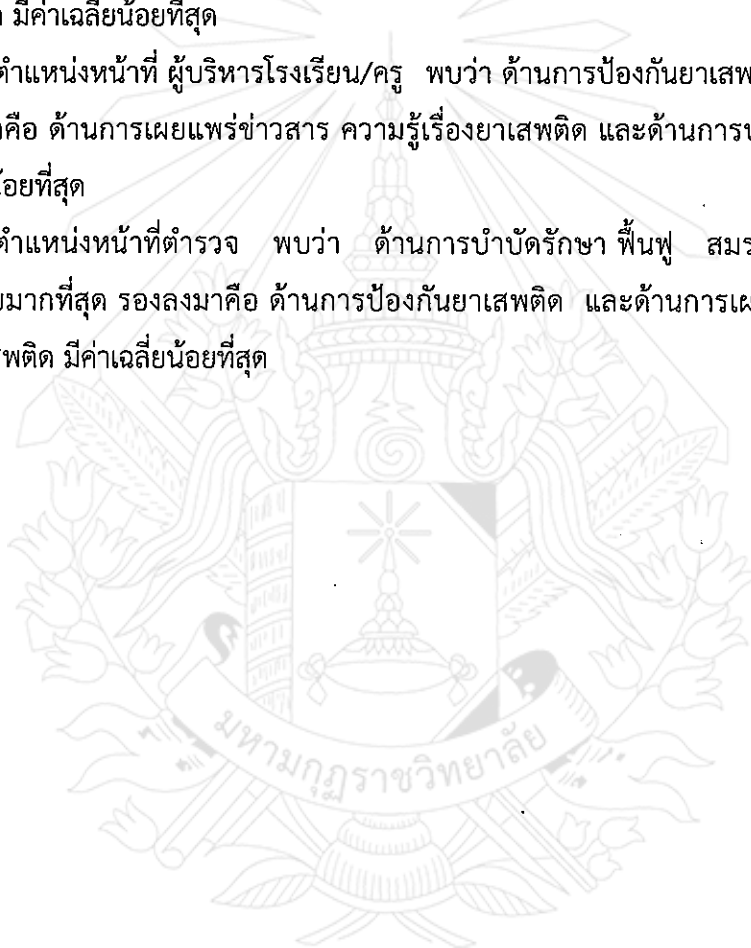
จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารโรงเรียน/ครู ตำรวจ อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด และด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตำแหน่งหน้าที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การป้องกันยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารโรงเรียน/ครู พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด และด้านการปราบปรามยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตำแหน่งหน้าที่ตำรวจ พบว่า ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด และด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด



ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	83	4.47	0.32	มาก
หญิง	61	4.30	0.36	มาก
รวม	144	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มี เพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	Z	P-value
ชาย	83	4.47	0.32	2.95***	0.004
หญิง	61	4.30	0.36		

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้นำชุมชนเพศชายมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่าผู้นำชุมชนเพศหญิง

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	83	4.49	0.38	มาก
หญิง	61	4.35	0.42	มาก
รวม	144	4.43	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชาย และเพศหญิงอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติดที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	Z	P-value
ชาย	83	4.49	0.38	2.04*	0.043
หญิง	61	4.35	0.42		

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้นำชุมชนเพศชาย มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่าผู้นำชุมชนเพศหญิง

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	83	4.47	0.40	มาก
หญิง	61	4.37	0.45	มาก
รวม	144	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	Z	P-value
ชาย	83	4.47	0.40	1.38	0.170
หญิง	61	4.37	0.45		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	83	4.41	0.43	มาก
หญิง	61	4.26	0.50	มาก
รวม	144	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายและเพศหญิงอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	Z	P-value
ชาย	83	4.41	0.43	1.94	0.054
หญิง	61	4.26	0.50		

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชาย	83	4.52	0.42	มากที่สุด
หญิง	61	4.23	0.45	มาก
รวม	144	4.40	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าเพศชายอยู่ในระดับมากที่สุด และเพศหญิงอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีเพศต่างกัน

เพศ	n	\bar{X}	S.D.	Z	P-value
ชาย	83	4.52	0.42	3.91***	0.000
หญิง	61	4.23	0.45		

*** แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยผู้นำชุมชนเพศชาย มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่าผู้นำชุมชนเพศหญิง

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	4.18	0.35	มาก
อายุ 41-50 ปี	50	4.50	0.30	มาก
51 ปีขึ้นไป	73	4.40	0.35	มาก
รวม	144	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี, อายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	1.50	2	0.75	6.68***	0.002
ภายในกลุ่ม	15.82	141	0.11		
รวม	17.32	143			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

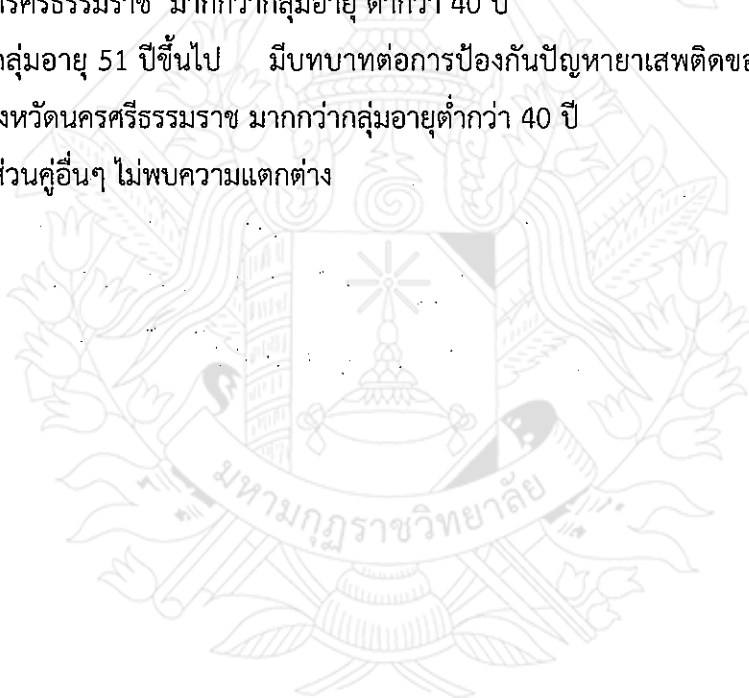
จากตารางที่ 4.25 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	\bar{X}	อายุต่ำกว่า 40 ปี	51 ปีขึ้นไป	อายุ 41-50 ปี
		4.18	4.40	4.50
อายุต่ำกว่า 40 ปี	4.18	-	0.22*	0.32*
51 ปีขึ้นไป	4.40		-	0.10
อายุ 41-50 ปี	4.50			-

จากตารางที่ 4.26 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่พบว่า กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 40 ปี

กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง



ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	4.30	0.63	มาก
อายุ 41-50 ปี	50	4.45	0.38	มาก
51 ปีขึ้นไป	73	4.45	0.32	มาก
รวม	144	4.43	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไปอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.38	2	0.19	1.20	0.305
ภายในกลุ่ม	22.41	141	0.16		
รวม	22.79	143			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	4.23	0.32	มาก
อายุ 41-50 ปี	50	4.47	0.42	มาก
51 ปีขึ้นไป	73	4.46	0.44	มาก
รวม	144	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าอายุต่ำกว่า 40 ปี อายุ 41-50 ปี และอายุ 51 ปีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	1.01	2	0.50	2.86	0.061
ภายในกลุ่ม	24.86	141	0.18		
รวม	25.87	143			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	4.10	0.55	มาก
อายุ 41-50 ปี	50	4.53	0.29	มากที่สุด
51 ปีขึ้นไป	73	4.30	0.50	มาก
รวม	144	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าอายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน อายุต่ำกว่า 40 ปีและอายุ 51 ปีขึ้นไปอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3.12	2	1.56	7.77***	0.001
ภายในกลุ่ม	28.28	141	0.20		
รวม	31.40	143			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

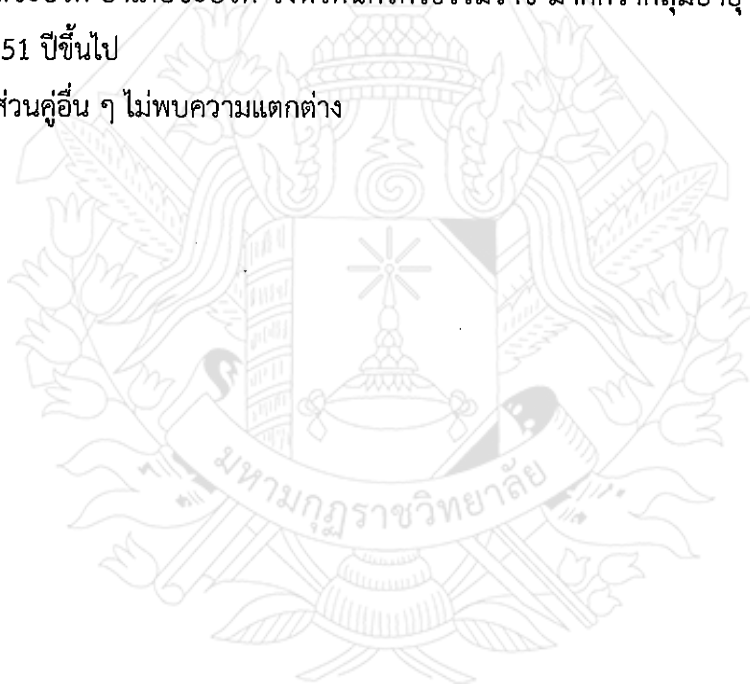
จากตารางที่ 4.32 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	\bar{X}	อายุต่ำกว่า 40 ปี	51 ปีขึ้นไป	อายุ 41-50 ปี
		4.10	4.30	4.53
อายุต่ำกว่า 40 ปี	4.10	-	0.21	0.43*
51 ปีขึ้นไป	4.30	-	-	0.23*
อายุ 41-50 ปี	4.53	-	-	-

จากตารางที่ 4.33 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ของผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 40 ปี มากกว่ากลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง



ตารางที่ 4.34 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
อายุต่ำกว่า 40 ปี	21	4.09	0.56	มาก
อายุ 41-50 ปี	50	4.54	0.45	มากที่สุด
51 ปีขึ้นไป	73	4.39	0.39	มาก
รวม	144	4.40	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่าอายุ 41-50 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน อายุต่ำกว่า 40 ปีและอายุ 51 ปีขึ้นไปอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.35 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3.00	2	1.50	7.84***	0.001
ภายในกลุ่ม	27.03	141	0.19		
รวม	30.03	143			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.36 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีอายุต่างกัน

อายุ	\bar{X}	อายุต่ำกว่า 40 ปี	51 ปีขึ้นไป	อายุ 41-50 ปี
		4.09	4.39	4.54
อายุต่ำกว่า 40 ปี	4.09	-	0.30*	0.45*
51 ปีขึ้นไป	4.39		-	0.15
อายุ 41-50 ปี	4.54			-

จากตารางที่ 4.36 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของผู้นำชุมชน ที่มีอายุต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มอายุ 41-50 ปี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่า กลุ่มอายุต่ำกว่า 40 ปี

กลุ่มอายุ 51 ปีขึ้นไป มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มอายุ ต่ำกว่า 40 ปี ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	4.09	0.18	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	21	4.56	0.50	มากที่สุด
ปริญญาตรี	89	4.43	0.31	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.43	0.17	มาก
รวม	144	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า อนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมัธยมศึกษา/ปวช. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2.59	3	0.87	8.22***	0.000
ภายในกลุ่ม	14.73	140	0.11		
รวม	17.32	143			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.39 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อนุปริญญา/ ปวส.
		4.09	4.43	4.43	4.56
มัธยมศึกษา/ปวช.	4.09	-	0.00	0.34*	0.47*
ปริญญาตรี	4.43		-	0.00	0.13
สูงกว่าปริญญาตรี	4.43			-	0.13
อนุปริญญา/ปวส.	4.56				-

จากตารางที่ 4.39 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ของผู้นำชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	4.13	0.10	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	21	4.53	0.59	มากที่สุด
ปริญญาตรี	89	4.44	0.36	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.61	0.35	มากที่สุด
รวม	144	4.43	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า อนุปริญญา/ปวส.และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมัธยมศึกษา/ปวช.และปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.41 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ของผู้นำชุมชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	2.51	3	0.84	5.78***	0.001
ภายในกลุ่ม	20.28	140	0.15		
รวม	22.79	143			

***แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.41 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.42 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	อนุปริญญา/ ปวส.	สูงกว่า ปริญญาตรี
		4.13	4.44	4.53	4.61
มัธยมศึกษา/ปวช.	4.13	-	0.31*	0.40*	0.48*
ปริญญาตรี	4.44	-	-	0.09	0.17
อนุปริญญา/ปวส.	4.53	-	-	-	0.08
สูงกว่าปริญญาตรี	4.61	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.42 พบว่า เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติดของผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.43 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ของผู้นำชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	3.95	0.25	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	21	4.70	0.41	มากที่สุด
ปริญญาตรี	89	4.46	0.40	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.56	0.24	มากที่สุด
รวม	144	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับอนุปริญญา/ปวส.และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมัธยมศึกษา/ปวช.และปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.44 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	6.37	3	2.12	15.26***	0.000
ภายในกลุ่ม	19.49	140	0.14		
รวม	25.86	143			

***แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.45 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	อนุปริญญา/ ปวส.
		3.95	4.46	4.56	4.70
มัธยมศึกษา/ปวช.	3.95	-	0.51*	0.61*	0.75*
ปริญญาตรี	4.46		-	0.10	0.24*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.56			-	0.14
อนุปริญญา/ปวส.	4.70				-

จากตารางที่ 4.45 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ของผู้นำชุมชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มากกว่ากลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี

กลุ่มระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ของผู้นำชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	4.22	0.33	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	21	4.44	0.49	มาก
ปริญญาตรี	89	4.38	0.50	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.24	0.36	มาก
รวม	144	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับมัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญา/ปวส. ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.47 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.72	3	0.24	1.10	0.354
ภายในกลุ่ม	30.68	140	0.22		
รวม	31.40	143			

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของผู้นำชุมชน จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
มัธยมศึกษา/ปวช.	20	4.05	0.27	มาก
อนุปริญญา/ปวส.	21	4.58	0.63	มากที่สุด
ปริญญาตรี	89	4.44	0.43	มาก
สูงกว่าปริญญาตรี	14	4.30	0.29	มาก
รวม	144	4.40	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าระดับอนุปริญญา/ปวส. อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมัธยมศึกษา/ปวช. ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.49 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	3.46	3	1.15	6.07***	0.001
ภายในกลุ่ม	26.58	140	0.19		
รวม	30.03	143			

***แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.50 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวดจังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

ระดับการศึกษา	\bar{X}	มัธยมศึกษา/ ปวช.	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	อนุปริญญา/ ปวส.
		4.05	4.30	4.44	4.58
มัธยมศึกษา/ปวช.	4.05	-	0.25	0.39*	0.53*
สูงกว่าปริญญาตรี	4.30		-	0.14	0.28
ปริญญาตรี	4.44			-	0.14
อนุปริญญา/ปวส.	4.58				-

จากตารางที่ 4.50 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของผู้นำชุมชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มระดับการศึกษาอนุปริญญา/ปวส. มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.

กลุ่มระดับการศึกษาปริญญาตรี มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มระดับศึกษามัธยมศึกษา/ปวช.

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.51 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาท ที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	4.51	0.29	มากที่สุด
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	4.25	0.50	มาก
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	4.39	0.32	มาก
ตำรวจ	11	4.50	0.36	มาก
รวม	144	4.40	0.35	มาก

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหารโรงเรียน/ครู และตำรวจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.52 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชของผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.72	3	0.24	2.02	0.114
ภายในกลุ่ม	16.61	140	0.12		
รวม	17.33	143			

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.53 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ของผู้นำชุมชนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	4.43	0.40	มาก
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	4.31	0.65	มาก
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	4.43	0.35	มาก
ตำรวจ	11	4.56	0.40	มากที่สุด
รวม	144	4.43	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ตำรวจ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารโรงเรียน/ครู อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.54 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติดของผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.43	3	0.14	0.89	0.449
ภายในกลุ่ม	22.37	140	0.16		
รวม	22.80	143			

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.55 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ของผู้นำชุมชนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	4.60	0.35	มากที่สุด
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	4.40	0.51	มาก
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	4.40	0.42	มาก
ตำรวจ	11	4.45	0.42	มาก
รวม	144	4.43	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่ากำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้บริหารโรงเรียน/ครูและตำรวจ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.56 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดของผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.74	3	0.25	1.37	0.253
ภายในกลุ่ม	25.12	140	0.18		
รวม	25.86	143			

จากตารางที่ 4.56 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.57 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ของผู้นำชุมชน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	4.63	0.31	มากที่สุด
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	3.89	0.54	มาก
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	4.35	0.45	มาก
ตำรวจ	11	4.40	0.36	มาก
รวม	144	4.35	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้บริหารโรงเรียน/ครูและตำรวจ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.58 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดของผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	4.79	3	1.60	8.40***	0.000
ภายในกลุ่ม	26.61	140	0.19		
รวม	31.40	143			

***แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 4.58 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตารางที่ 4.59 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

ตำแหน่งหน้าที่	\bar{X}	สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	ตำรวจ	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
		3.89	4.35	4.40	4.63
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	4.63	-	0.46*	0.51*	0.74*
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	3.89	-	-	0.05	0.27*
ตำรวจ	4.35	-	-	-	0.23
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	4.40	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.59 เมื่อทดสอบความแตกต่างของบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดของผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันเป็นรายคู่ พบว่า กลุ่มตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มตำแหน่งหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่ากลุ่มตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน/ครู

กลุ่มตำแหน่งหน้าที่ตำรวจ มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มตำแหน่งหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

กลุ่มตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน/ครู มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช มากกว่ากลุ่มตำแหน่งหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.60 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ของผู้นำชุมชนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่

ตำแหน่งหน้าที่	n	\bar{X}	S.D.	แปลผล
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	21	4.38	0.48	มาก
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	15	4.40	0.69	มาก
ผู้บริหารโรงเรียน/ครู	97	4.38	0.41	มาก
ตำรวจ	11	4.60	0.47	มากที่สุด
รวม	144	4.40	0.46	มาก

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบล ชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ตำรวจ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารโรงเรียน/ครู อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.61 แสดงผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ระหว่างกลุ่ม	0.51	3	0.17	0.80	0.497
ภายในกลุ่ม	29.53	140	0.21		
รวม	30.04	143			

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกัน ปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตารางที่ 4.62 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัญหา	ความถี่
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	
1.1 การประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับสมาชิกภายในชุมชนยังไม่ค่อยจริงจัง	21
1.2 การมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับผู้นำในการป้องกันยาเสพติดไม่ดีนัก	18
1.3 รูปแบบในการป้องกันยาเสพติดของผู้นำยังไม่ชัดเจน	11
รวม	50
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	
2.1 การอบรมสัมมนาในการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดยังขาดประสิทธิภาพ	23
2.2 การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้านยังไม่ทั่วถึง	18
2.3 การจัดกิจกรรมระหว่างผู้นำกับสมาชิกยังไม่สม่ำเสมอ	12
รวม	53
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	
3.1 การจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนยังไม่มากนัก	31
3.2 บทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติดยังไม่ให้เข้มข้น	22
3.3 การ แจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เร็วเท่าที่ควร	8
รวม	61

ตารางที่ 4.62 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่
4. ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	
4.1 การจัดโครงการของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องยังไม่มากเท่าที่ควร	26
4.2 การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดไม่ค่อยได้รับความสะดวกเท่าที่ควร	17
4.3 การแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่างๆ ยังไม่ค่อยทั่วถึง	11
รวม	54

จากตารางที่ 4.62 พบว่า ผู้นำชุมชน ได้เสนอปัญหาการป้องกันยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ การจัดโครงการต่างๆเพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนยังไม่มากนัก บทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติดยังไม่ให้เข้มข้น การแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เร็วเท่าที่ควร รองลงมา ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ การจัดโครงการของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องยังไม่มากเท่าที่ควร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดไม่ค่อยได้รับความสะดวกเท่าที่ควร การแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่างๆยังไม่ค่อยทั่วถึง และด้านการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับสมาชิกภายในชุมชนยัง การมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับผู้นำในการป้องกันยาเสพติดไม่ดีนัก และรูปแบบในการป้องกันยาเสพติดของผู้นำยังไม่ชัดเจน

ตารางที่ 4.63 แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

แนวทางแก้ไข	ความถี่
1. ด้านการป้องกันยาเสพติด	
1.1 ควรเพิ่มระบบการประชาสัมพันธ์ของผู้นำชุมชนกับสมาชิกภายในชุมชนให้ได้รับข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น	25
1.2 จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับผู้นำในการป้องกันยาเสพติด	23
1.3 วางรูปแบบในการป้องกันยาเสพติดให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม	12
รวม	60
2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	
2.1 จัดการอบรมสัมมนาในการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยประสานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความรู้	23
2.2 การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้านให้ทั่วถึง	20
2.3 การจัดกิจกรรมระหว่างผู้นำกับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ	18
รวม	61
3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด	
3.1 ริเริ่มการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	33
3.2 จัดการอบรมบทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติด	24
3.3 วางระบบการแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อเพิ่มความรวดเร็ว	8
รวม	65

ตารางที่ 4.63 (ต่อ)

แนวทางแก้ไข	ความถี่
4. ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	
4.1 ริเริ่มโครงการที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	28
4.2 เพิ่มความสะดวกให้กับผู้บำบัดโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษา	17
4.3 จัดกิจกรรมการแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่างๆอย่างต่อเนื่อง	13
รวม	58

จากตารางที่ 4.63 พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาของผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีความถี่มากที่สุด คือริเริ่มการจัดโครงการต่างๆเพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ จัดการอบรมบทบาทของผู้นำในการปราบปรามยาเสพติด วางระบบการแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ร่องลงมา ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด คือ จัดการอบรม สัมมนาในการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยประสานงานกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความรู้การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้านให้ทั่วถึง การจัดกิจกรรมระหว่างผู้นำ กับสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ และด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีความถี่น้อยที่สุด คือ ริเริ่มโครงการที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพิ่มความสะดวกให้กับผู้บำบัดโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษา และจัดกิจกรรมการแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเปรียบเทียบบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกันและ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประชากร คือ ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน จำนวน 231 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งหมด 10 หมู่บ้าน โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ที่ระดับความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ “แบบสอบถาม” ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาจากกรอบแนวความคิดที่ตั้งไว้ ซึ่งจะเป็นลักษณะคำถามแบบเลือกตอบตามมาตราส่วน และแบบปลายเปิด มีทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามมีคำตอบให้เลือก โดยสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะคำถามแบบมีคำตอบให้เลือกตอบ (Check list) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 4 ด้าน คือ รวมเป็น 20 ข้อ เป็นลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีการให้คะแนนระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Opened-Form) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นโดยอิสระเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวนแบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลทั้งหมด 144 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า Z - test และ (One-Way ANOVA or F-test) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” นั้น พอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1) จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้นำชุมชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 57.64 และเป็นเพศหญิง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 42.36

2) จำแนกตามอายุ พบว่า ผู้นำชุมชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 อายุ 41-50 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 34.72 และอายุต่ำกว่า 40 ปี ต่ำที่สุดจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58

3) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้นำชุมชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 61.81 ระดับการศึกษา อนุปริญญา/ปวส. จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 13.89 และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีน้อยที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.72

4) จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้นำชุมชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารโรงเรียน/ครู จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 67.36 ตำแหน่งหน้าที่กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 21 คน คิด เป็นร้อยละ 14.58 ตำแหน่งหน้าที่สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.42 และตำแหน่งหน้าที่ตำรวจต่ำที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.64

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด

มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ดังนี้

1) ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ทั้งเพศชายและเพศหญิง อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน เพศชาย พบว่า ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ เพศหญิง พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2) ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ พบว่าโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำแนกตามอายุ ต่ำกว่า 40 ปี, 41-50 ปี, 51 ปีขึ้นไปอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อายุ ต่ำกว่า 40 ปี พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ส่วนด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อายุ 41-50 ปี พบว่า ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการปราบปรามยาเสพติด ส่วนด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และอายุ 51 ปีขึ้นไป พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

3) ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกระดับการศึกษา พบว่า โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำแนกตามระดับการศึกษา อนุปริญญาตรี/ปวส.อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมัธยมศึกษา ปวช., ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ระดับการศึกษามัธยมศึกษา /ปวช. พบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ระดับการศึกษานุปริญญาตรี/ปวส. พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ระดับการศึกษาปริญญาตรี พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และระดับการศึกษาสูงกว่า ปริญญาตรี พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

4) ผลการวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่าโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้บริหารโรงเรียน/ครู, ตำรวจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตำแหน่งหน้าที่ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน พบว่า ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ส่วนด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตำแหน่งหน้าที่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ การป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหารโรงเรียน/ครู พบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และตำแหน่งหน้าที่ตำรวจ พบว่า ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ส่วนด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ตำแหน่งหน้าที่ ต่างกันดังนี้

1) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีเพศต่างกันโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดและด้านการปราบปรามยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการป้องกันยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

2) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีอายุ ต่างกัน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการป้องกัน ยาเสพติดและด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนด้านการปราบปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีระดับการศึกษา ต่างกันโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการ ป้องกันยาเสพติด ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ด้านการปราบปรามยาเสพติด ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันโดยรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการ ป้องกันยาเสพติด ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา พิ้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ด้านการปราบปราม ยาเสพติด ส่วน ด้านการปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.1.5 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขบทบาทของผู้นำ ชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชนกับสมาชิก ภายในชุมชนยังไม่ค่อยจริงจัง การมีส่วนร่วมระหว่างประชาชนกับผู้นำในการป้องกันยาเสพติดไม่ตั้นัก รูปแบบในการป้องกันยาเสพติดของผู้นำยังไม่ชัดเจน

2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ได้แก่ การอบรมสัมมาในการให้ ความรู้เรื่องยาเสพติดยังขาดประสิทธิภาพ การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้านยังไม่ทั่วถึง การจัดกิจกรรมระหว่างผู้นำกับสมาชิกยังไม่สม่ำเสมอ

3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ การจัดโครงการต่างๆเพื่อ ต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนยังไม่มากนัก บทบาทของผู้นำในการปราบปราม ยาเสพติดยังไม่ให้เข้มข้น การ แจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดยังไม่เร็วเท่าที่ควร

4. ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ การจัดโครงการของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องยังไม่มากเท่าที่ควร การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดไม่ค่อยได้รับความสะดวกเท่าที่ควร การแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ ยังไม่ค่อยทั่วถึง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาคือปัญหาของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด ได้แก่ ควรเพิ่มระบบการประชาสัมพันธ์ของผู้นำชุมชนกับสมาชิกภายในชุมชนให้ได้รับข่าวสารที่รวดเร็วขึ้น จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนกับผู้นำในการป้องกันยาเสพติด วางรูปแบบในการป้องกันยาเสพติดให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

2. ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ได้แก่ จัดการอบรมสัมมนาในการให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้ความรู้ การเผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้านให้ทั่วถึง การจัดกิจกรรมระหว่างผู้นำกับสมาชิกยังอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านการปราบปรามยาเสพติด ได้แก่ ริเริ่มการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ วางระบบการแจ้งเหตุเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเพื่อเพิ่มความรวดเร็ว

4. ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ ริเริ่มโครงการที่มีความเกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาพันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพิ่มความสะดวกให้กับผู้บำบัดโดยการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษา จัดกิจกรรมการแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่างๆอย่างต่อเนื่อง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวินิจฉัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่คิดเห็นว่า บทบาทที่ดีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดในการพัฒนาชุมชนใน

ด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทส่วนหนึ่งของผู้นำชุมชนที่ต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยลดปัญหาของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พลสะอาด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สามารถทำได้ดีที่สุดคือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ชักนำให้คนในชุมชนได้ร่วมมือกันป้องกันปัญหายาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พลสะอาด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก คือ ด้านการปราบปรามยาเสพติด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด ด้านนี้ถึงแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดแต่ยังอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าบทบาทของผู้นำชุมชนในด้านนี้ยังสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดีอยู่ไม่ว่าจะเป็น บทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนทำให้บทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พลสะอาด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก

ในทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ด้านการป้องกันยาเสพติด พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สามารถทำได้ดีที่สุดในด้าน การป้องกันยาเสพติด ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ชักนำให้คนในชุมชนได้ร่วมมือกันป้องกันปัญหาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พละกาบ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือผู้นำชุมชนที่สามารถทำได้ดีที่สุดในด้าน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชนของตนจึงทำให้บทบาทในข้อนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติราษฎร์ พวงมาลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสูงสุดตามลำดับจากมากไปหาน้อย 10 ลำดับ ดังนี้

ประชาชนแจ้งเหตุกับตำรวจเมื่อพบเหตุร้าย ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจทราบ ระดับการมีส่วนร่วมมาก เป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียวในชุมชน ช่วยป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดได้ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลให้ชุมชนปราศจากยาเสพติดระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยกับโครงการคณะกรรมการการติดตามตรวจสอบการทำงานของตำรวจ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าตำรวจอาจมีความสัมพันธ์กับกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนให้คนในครอบครัวได้เข้าร่วมโครงการตำรวจชุมชน ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมช่วยในการป้องกัน

ปราบปรามยาเสพติดในชุมชนได้ผลดี ระดับความคิดเห็นด้วยมาก และประชาชนเห็นว่าการปราบปรามจะรัวไหลหากแจ้งเบาะแสให้ตำรวจทราบ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่า รมรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในหมู่บ้านให้เข้าใจสถานการณ์ปัญหาเสพติด และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ข้อนี้ บทบาทของผู้นำชุมชนในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในตำบลชะอวดค่อนข้างมีความพร้อมเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการในข้อนี้ได้ดีจึงทำให้มีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองสุข ชะโลธสาร ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าคุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสารเสพติดให้แก่นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ด้านเอกสาร ด้านเนื้อหาในการจัดกิจกรรม และด้านวิทยากร

ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวดมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติดภายในชุมชนน้อยกว่าด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดของทางราชการ บทบาทในการร่วมประกาศชี้แจงถึงโทษภัยของยาเสพติด จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชน แต่ถึงอย่างไรการปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำชุมชนในด้านนี้ได้อยู่จึงทำให้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พลกะบ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไม้ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไม้ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่า ได้สืบหาข่าว ชี้อาชญาเกี่ยวกับแหล่งผลิต และจำหน่ายยาเสพติดให้แก่ทางราชการมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวดมีบทบาทในการเผยแพร่ข่าวสารโดยการสืบหาข่าว ชี้อาชญา

เบาแส เกี่ยวกับแหล่งผลิต และจำหน่ายยาเสพติด ให้แก่ทางราชการ เพื่อลดปัญหาความวุ่นวายต่าง ๆ ภายในชุมชน และส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีความร่วมมือกันช่วยสอดส่องดูแลทำให้ขณะนี้มูลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประพจน์ โสฬสจินดา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และระดับปานกลาง 3 รายการ คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4 ที่ว่า ได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชนมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ข้อนี้ผู้นำชุมชนยังจัดการอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดกับประชาชนไม่มากเท่าที่ควรจึงทำให้ค่าเฉลี่ยในข้อนี้ต่ำที่สุดแต่ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พละกาบ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ด้านการปราบปรามยาเสพติด พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการปราบปรามยาเสพติดโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด มีบทบาทในการปราบปรามยาเสพติด โดยมีส่วนร่วมกับประชาชนในการจัดโครงการต่าง ๆ เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในชุมชนมีการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำชุมชนอย่างเข้มแข็งทำให้บทบาทในด้านนี้อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พละกาบ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษา

ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่า อำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและ ปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง แผลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและ ปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับความสะดวกในมีความรวดเร็วในการแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจทราบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติราษฎร์ พวงมาลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสูงสุดตามลำดับจากมากไปหาน้อย 10 ลำดับ ดังนี้ ประชาชนแจ้งเหตุกับตำรวจเมื่อพบเหตุร้าย ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจทราบ ระดับการมีส่วนร่วมมาก เป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียวในชุมชน ช่วยป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดได้ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลให้ชุมชนปราศจากยาเสพติด ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยกับโครงการคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการทำงานของตำรวจ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าตำรวจอาจมีความสัมพันธ์กับกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด รับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมเองหรือสนับสนุนให้คนในครอบครัวได้เข้าร่วมโครงการตำรวจชุมชน ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมช่วยในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในชุมชนได้ผลดี ระดับความคิดเห็นด้วยมาก และประชาชนเห็นว่าความลับจะรั่วไหลหากแจ้งเบาะแสให้ตำรวจทราบ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า มีบทบาทในโครงการกีฬา ต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชน มีค่าแผลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ถึงแม้ว่าการบทบาทในโครงการกีฬา ต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนจะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดแต่ก็ถือได้ว่าการปฏิบัติงานของผู้นำชุมชนยังทำหน้าที่ได้ดีอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันติราษฎร์ พวงมาลา ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนสูงสุดตามลำดับจากมากไปหาน้อย 10 ลำดับ ดังนี้ ประชาชนแจ้งเหตุกับตำรวจเมื่อพบเหตุร้าย ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ประชาชนมีความสะดวกรวดเร็วในการแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจทราบ ระดับการมีส่วนร่วมมาก เป็นหน้าที่ของตำรวจฝ่ายเดียวในชุมชน ช่วยป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดได้ระดับความ

คิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในชุมชนที่จะช่วยกันสอดส่องดูแลให้ชุมชนปราศจากยาเสพติดระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยกับโครงการคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการทำงานของตำรวจ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าตำรวจอาจมีความสัมพันธ์กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ได้รับความเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นด้วยที่จะเข้าร่วมหรือสนับสนุนให้คนในครอบครัวได้เข้าร่วมโครงการตำรวจชุมชน ระดับความคิดเห็นด้วยมาก ประชาชนเห็นว่าโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมช่วยในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในชุมชนได้ผลดี ระดับความคิดเห็นด้วยมาก และประชาชนเห็นว่าความลับจะรั่วไหลหากแจ้งเบาะแสให้ตำรวจทราบ ระดับความคิดเห็นด้วยมาก

ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนมีความเอาใจใส่ในการช่วยดูแลในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดคอยให้ความสะดวกในด้านต่างๆเช่น แนะนำสถานที่ บำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ทำให้บทบาทในด้านนี้ของผู้นำชุมชนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พลสะอาด ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการหมู่บ้านมีบทบาทในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยรวมทั้งสามด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกัน อยู่ในระดับมาก ด้านการปราบปราม อยู่ในระดับมาก

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติด ค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแล้วยังมีหน้าที่ในการช่วยแนะนำสนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดในรับการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติดอย่างถูกวิธีและผู้นำชุมชนในตำบลชะอวดก็แสดงบทบาทในข้อนี้ได้ดีในระดับหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ นาคะบุตรได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยองค์กรชุมชน (The Prevention and the Solving of Narcotic Drug Problem by Community Organization) ได้ลำดับขั้นตอนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า จัดตั้งองค์กรและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนตลอดจนดำเนินการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดในชุมชน จากการดำเนินการของกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่องและชุมชนทั้งชุมชนเกิดความตระหนักและรวมตัวกันจัดตั้ง

องค์กรขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติดเฉพาะชุมชน ตกลงร่วมกันให้มีกฎระเบียบของหมู่บ้าน ตลอดจนกลไกในการบริหารจัดการโดยเฉพาะ เมื่อชุมชนได้ดำเนินการมาถึงระดับนี้ ชุมชนจะมีกิจกรรมเพื่อลดปัญหาเสพติด เช่น การป้องกัน การบำบัดรักษา การฟื้นฟู และดำเนินการเองทั้งสิ้น อเนกฯ ได้ให้ความสำคัญต่อผู้นำ/ผู้ก่อการ ตลอดจนองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่ล้วนมีการตระหนักต่อปัญหาเสพติด คือการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ระบบคิดและการใช้กลไกของชุมชนเดิมที่มีอยู่ เช่น ระบบเครือญาติ ระบบความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี การแก้ไขปัญหาโดยยึดแนวทางสันติวิธี และสิ่งสำคัญเป็นการดำเนินการโดยชุมชนเอง (Empowerment) โดยอาศัยเงื่อนไขและกิจการของชุมชนไม่ว่าจะเป็นองค์กร รัฐบาล หรือโครงการต่าง ๆ ที่จะเข้าไปให้การสนับสนุน และได้เสนอให้มีการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจในทุกด้านของชุมชนเป้าหมายก่อน และวิเคราะห์จำแนกภารกิจและหรือกิจกรรมว่า ภารกิจใดที่รัฐและหรือโครงการควรเข้าไปเสริมภารกิจใดที่ต้องสนับสนุนให้ชุมชนดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้ได้ภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดบนพื้นที่สูงโดยองค์กรชุมชน เป็นภาพของการประสานความร่วมมือภายในชุมชนเอง และความร่วมมือของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชนเองยังมีความต้องการให้รัฐเข้าร่วมแก้ไข เช่นการใช้อำนาจรัฐ ในมาตรการป้องกันปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติด การขอบริการด้านสาธารณสุข การเสริมสร้างให้ชุมชนมีศักยภาพ มีระบบคิด ระบบการตัดสินใจที่ดี จะเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 7 ที่ว่า ได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการส่งเสริมกีฬานันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ถึงแม้ว่าบทบาทในข้อนี้ของผู้นำชุมชนจะมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ถึงอย่างไรค่าแปลผลในข้อนี้ก็ยังอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าผู้นำชุมชนได้พยายามส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เป็นประโยชน์กับชุมชนและไม่ให้สมาชิกในชุมชนไปมั่วสุมกับยาเสพติด ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อเนก นาคะบุตรได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยองค์กรชุมชน (The Prevention and the Solving of Narcotic Drug Problem by Community Organization) ได้ลำดับขั้นตอนการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ผลการวิจัยพบว่า จัดตั้งองค์กรและกลไกในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนตลอดจนดำเนินการบำบัดรักษาผู้เสพยาเสพติดในชุมชน จากการดำเนินการของกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่องและชุมชนทั้งชุมชนเกิดความตระหนักและรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรขึ้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดเฉพาะชุมชน ตกลงร่วมกันให้มีกฎระเบียบของหมู่บ้าน ตลอดจนกลไกในการบริหารจัดการโดยเฉพาะ เมื่อชุมชนได้ดำเนินการมาถึงระดับนี้ ชุมชนจะมีกิจกรรมเพื่อลดปัญหา

ยาเสพติด เช่น การป้องกัน การบำบัดรักษา การฟื้นฟู และดำเนินการเองทั้งสิ้น อเนกฯ ได้ให้ความสำคัญต่อผู้นำ/ผู้ก่อการ ตลอดจนองค์กรชุมชนต่าง ๆ ที่ล้วนมีการตระหนักรู้ต่อปัญหาเสพติด คือการมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชน ระบบคิดและการใช้กลไกของชุมชนเดิมที่มีอยู่ เช่น ระบบเครือญาติ ระบบความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี การแก้ไขปัญหาโดยยึดแนวทางสันติวิธี และสิ่งสำคัญเป็นการดำเนินการโดยชุมชนเอง (Empowerment) โดยอาศัยเงื่อนไขและกิจการของชุมชนไม่ว่าจะเป็นองค์กร รัฐบาล หรือโครงการต่าง ๆ ที่จะเข้าไปให้การสนับสนุน และได้เสนอให้มีการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่ให้มีความเข้าใจในทุกด้านของชุมชนเป้าหมายก่อน และวิเคราะห์จำแนกภารกิจและหรือกิจกรรมว่า ภารกิจใดที่รัฐและหรือโครงการควรเข้าไปเสริมภารกิจใดที่ต้องสนับสนุนให้ชุมชนดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้ภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดบนพื้นที่สูงโดยองค์กรชุมชน เป็นภาพของการประสานความร่วมมือภายในชุมชนเอง และความร่วมมือของส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนองค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชนเองยังมีความต้องการให้รัฐเข้าร่วมแก้ไข เช่นการใช้อำนาจรัฐ ในมาตรการป้องกันปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติด การขอบริการด้านสาธารณสุข การเสริมสร้างให้ชุมชนมีศักยภาพ มีระบบคิด ระบบการตัดสินใจที่ดี จะเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในระดับพื้นที่ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน ดังนี้

1) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้นำชุมชน ที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำของชุมชนไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงย่อมมีการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่แตกต่างกันปัญหาเสพติดเป็นปัญหาระดับประเทศทุกหน่วยงานมีหน้าต้องช่วยกันดูแลแต่ถึงอย่างไรเพศชาย และเพศหญิงก็ยังคงมีความแตกต่างกันเพราะการปฏิบัติงานในด้านการปราบปรามยาเสพติดนี้ยังคงมีความเสี่ยงจึงทำให้บทบาทของเพศชาย และเพศหญิงแตกต่างกัน“ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยสิทธิ์ เสี่ยงใหญ่ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “เจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการวิจัยพบว่า เจตคติของเยาวชนที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านความรู้และด้านความรู้สึกโดยรวมในทางบวก ผลการเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติด จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษาและ

สถานภาพในการทำงาน พบว่า ตัวแปร เพศ และอายุ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนตัวแปรระดับการศึกษาและสถานภาพในการทำงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน

2) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้นำชุมชน ที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุ ต่างกัน มีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนในช่วงอายุที่แตกต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพตามพฤติกรรมตามช่วงวัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้นำชุมชนแต่ละช่วงอายุย่อมมีพฤติกรรมความรู้ประสบการณ์ และโอกาสที่ได้ใกล้ชิดกับปัญหาเสพติดที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ แก้วทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด : ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา” ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมากกว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี

3) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้นำชุมชน ที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกันอาจเกิดจากการศึกษาทำให้คนมีความรู้มีประสบการณ์มีความเข้าใจในสถานการณ์ระดับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่แตกต่างกันความชำนาญในการปฏิบัติหน้าที่ก็อาจจะแตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ แก้วทอง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด: ศึกษากรณีจังหวัดสงขลา” ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผู้นำปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุต่างกัน มีบทบาทในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกัน โดยผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีบทบาทในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดมากกว่าผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี

3. ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่นที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทมีบทบาทในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุดรองลงมา ปริญญาตรี ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนปลายและมัธยมศึกษาตอนต้นตามลำดับ

4) จากสมมติฐานของการวิจัยที่ว่า ผู้นำชุมชน ที่มีตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน มีบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่าง กัน ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำของชุมชนไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งหน้าที่อะไรก็มีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยในเกิดขึ้นกับชุมชน ค่อยดูแลเอาใจใส่ในสมาชิกภายในชุมชนของตนจึงทำให้ตำแหน่งหน้าที่ไม่มีผลต่อบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทรฉาย ยามี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย” ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของผู้นำชุมชนในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผลวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดผลสำเร็จ รองลงมา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการงานตามแผนป้องกัน และแก้ไขปัญหายา การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการ และวางแผนในการแก้ไขปัญหายา การมีส่วนร่วมในการค้นหา และจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมการวิเคราะห์ถึงสาเหตุ และที่มาของปัญหา ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย จำแนกตามการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ และตำแหน่งหน้าที่ ต่างกัน พบว่าการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของ ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนในตำบลชะอวด อำเภอชะอวด ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด โดยแก้ไขให้ผู้นำชุมชนแสดงบทบาทของตนตามสถานะภาพที่เหมาะสมเพื่อช่วยพัฒนาสังคมของตนให้ดีขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยกันดูแลป้องกันที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ด้านการป้องกันยาเสพติด พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และแก้ไขการอบรมเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน เช่นจัดบอร์ดยาเสพติด สนับสนุนการรวมกลุ่มของประชาชนเพื่อส่งเสริมอาชีพ เช่นการส่งเสริมรวมกลุ่มทำงานตามความถนัด ประกอบอาชีพสุจริต

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ค่าแปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาระดับนี้ไว้ โดยแก้ไขประสานงานกับสมาชิกเพื่อสร้างความมีส่วนร่วมที่ดีต่อกันในการป้องกันยาเสพติด

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดได้แก่ ข้อที่ 5 ที่ว่า ได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในหมู่บ้านให้เข้าใจ สถานการณ์ปัญหาเสพติด และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด โดยส่งเสริมการสร้างสนามกีฬาในชุมชน กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษา เช่นการอบรมเข้าค่ายคุณธรรม กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดในโรงเรียน

ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุดโดยแก้ไขด้านหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย ได้แก่ การนำความรู้เรื่องยาเสพติดมาบรรยาย สอน เทศน์ แก่ประชาชน ด้านป้ายประชาสัมพันธ์ การทำสื่อกลางแจ้งเพื่อประชาชน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่า ได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของทางราชการ มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุดโดยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้นในการติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกันปัญหา ยาเสพติดของทางราชการ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 4 ที่ว่า ได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชนมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุดโดยแก้ไขในการเชิญวิทยากรบรรยาย ได้แก่ การไปบรรยายเรื่องยาเสพติดตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วัด และองค์การบริหารส่วนตำบล

ด้านการปราบปรามยาเสพติด พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุดและแก้ไขการแจ้งข้อมูลข่าวสารของผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ข้อมูลผู้เสพ ข้อมูลผู้ค้า และข้อมูลผู้ผลิต การอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมือง

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 2 ที่ว่า อำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง แปลผล อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาระดับนี้ไว้ และส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปราบปรามยาเสพติดมากขึ้น โดยให้รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า มีบทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชนมีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และ

แก้ไขโครงการกิจกรรมต่าง ๆ คือกิจกรรมลานวัด ลานกีฬา ลานใจ เช่นสร้างสนามกีฬาในชุมชน กิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน นักศึกษา เช่นการอบรมเข้าค่ายคุณธรรม

ด้านการบำบัดรักษา ฟันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า ผู้นำชุมชนมีบทบาทต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และแก้ไขการป้องกันยาเสพติด ในด้านต่าง ๆ คือ การบำบัดรักษา เช่น การแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการบำบัดรักษาด้วยยาสมุนไพร และการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งด้านร่างกาย และจิตใจให้เข้มแข็งเพื่อป้องกันการไม่ไปติดยาเสพติดอย่างยั่งยืน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อที่ 1 ที่ว่า ได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติด แปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และส่งเสริมโดยการให้ความสะดวกแก่ผู้ต้องการบำบัดรักษาและเลิกยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง และ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อที่ 3 ที่ว่า ได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการส่งเสริมกีฬานันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด มีค่าแปลผล อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะดังนี้ ผู้นำชุมชนของตำบลชะอวด นครศรีธรรมราช ควรรักษาและพัฒนาต่อไปอีกให้ถึงที่สุด และแก้ไขโดยให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับพระสงฆ์ในการช่วยจัดกิจกรรมเพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ยังมีประเด็นที่น่าศึกษาอีกหลายประเด็น และงานวิจัยนี้ไม่อาจนำมาศึกษาได้ทั้งหมด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป เช่น

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติดตามสถานพยาบาลของรัฐบาลและเอกชนของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อข้อมูลข่าวสารการรณรงค์ป้องกันปัญหาเสพติดของทางราชการองค์การบริหารส่วนตำบลของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กมลรัตน์ หล้าสว่างษ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2527.

กวี วงศ์พัฒ. ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ธนาการแห่งประเทศไทย, 2539.

จิรีวัฒน์ วงศ์สวัสดิ์วัฒน์ และคณะ. แนวโน้มการป้องกันยาเสพติดในประเทศไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ.2545-2549, 2542.

จีรพรรณ กาญจนจิตรา. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

_____ . ประวัติแนวคิดทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2527.

จำนง อติวัฒน์สิทธิ์ และคณะ. สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.

เดโช สวานานนท์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2518.

ทอง คุ่มไชน้ำ. คู่มือการสอบพัฒนากร. กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์, 2540.

ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS ครอบกลุ่มทุกเวอร์ชัน. กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี อินเตอร์ พรินท์, 2550.

บุญชม ศรีสะอาด. วิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์นการพิมพ์, 2535.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประมวล รัตนวงศ์. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

ปารีชาติ วลัยเสถียร และคณะ. กระบวนการและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543.

พัทยา สายหู. กลไกของสังคม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

พิชญ ฟองศรี. วิจัยชั้นเรียน : หลักการและเทคนิคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพรอพเพอร์ พรินท์จำกัด, 2550.

ไพบุลย์ ช่างเรียน. สารานุกรมศัพท์ทางสังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยาการพิมพ์, 2516.

ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สังคมและวัฒนธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด, 2547.

ยงยุทธ เกษสาคร. ภาวะผู้นำและการจูงใจ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : SK BOOKNET, 2544.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัท
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด, 2546.

ลือชา ธรรมวินัย. มนุษย์กับสังคม. เพชรบุรี : สถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2539.

สงวน สิทธิเลิศอรุณ. ทฤษฎีและการปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
อักษรพัฒนาพาณิชย์, 2527.

สงวนศรี วิรัชชัย. จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศึกษาพรการพิมพ์, 2537.

สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรววิทยา, 2520.

สุพัตรา สุภาพ. สังคมวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 23. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2546.

สงศรี ชมภูวงศ์. ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหา
มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช, 2552.

_____ . ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครศรีธรรมราช : วีพีเอส, 2553.

สำนักงาน ปปส.. ผลการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว, 2543.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ และงานวิจัย

จันท์ฉาย ยามี่. “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : ศึกษา
เฉพาะกรณีในเขตอำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2553.

ชัยสิทธิ์ เสียงใหญ่. “เจตคติที่มีต่อการใช้สิ่งเสพติดของเยาวชนในตำบลมะลวน อำเภอพุนพิน
จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.

ทองสุข ชะโลธร. “คุณภาพการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันสารเสพติดให้แก่
นักเรียนโรงเรียนร้อยเอ็ดเทคโนโลยี อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.

ธนพร คล้ายกัน. “การยอมรับบทบาทผู้นำท้องถิ่นสตรีของหัวหน้าครัวเรือนในเขตจังหวัดสระบุรี”.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.

ประพจน์ โสฬสจินดา. “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายา
เสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี บ้านดอนหญ้านาง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
ขอนแก่น”. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัย, 2551.

วินัย มนัสปัญญากุล. “การมีส่วนร่วมและแนวทางในการป้องกันปัญหายาบ้าของผู้นำชุมชน : ศึกษากรณีในพื้นที่รับผิดชอบสถานีตำรวจภูธรตำบลลูกแก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดกาฬสินธุ์”.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.

วุฒิ เหล่าสุนทร. รายงานการวิจัยเรื่องอาชญากรรม : การค้ายาเสพติดศึกษาข้อมูลพื้นฐานขั้นตอนการค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, 2536.

สันติราษฎร์ พวงมาลา. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเกี่ยวกับยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรตำบลแม่ปิง อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2550.

สมศักดิ์ พลสะอาด. “บทบาทของคณะกรรมการหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ศึกษาเฉพาะกรณี ตำบลไผ่ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.

อุทัย สายภูคำ. “พฤติกรรมกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชนในระดับชุมชน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2542.

3) บทความในวารสาร

ฐิติวรรณ ภูประเสริฐ. “จริยธรรมในผู้ติดยาเสพติด”. วารสารต่อต้านยาเสพติด. ปีที่ 11 ฉบับที่ 1. (2538) : หน้า 89 - 92.

ทัศนาศ บุณทอง. “ทฤษฎีบทบาท แนวความคิดและการนำไปใช้ในวิชาชีพพยาบาล”. พยาบาล 15. ปีที่ 12 ฉบับที่ 5 ธันวาคม 2525 : 101-102.

4) เอกสารประกอบการเรียนการสอน

จุมพล หนิมพานิช. “ความหมายลักษณะของสถานภาพ” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสังคมศึกษา 4, ชุดที่ 1-8. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.

ทอง คุ่มไชน้ำ. การทำนายอนาคตเพื่อการวางแผน. เอกสารประกอบการเรียนวิชาการวางแผนพัฒนาสังคม. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548.

ภาควิชาพัฒนาสังคม. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเพื่อศักยภาพผู้นำชุมชนท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. ขอนแก่น : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2540.

1. ภาษาอังกฤษ

1) Books

Merton Robert K. *Social Theory and Social Structure*. New York : Free Press, 1964.

Parsons Talcott. *The Social System*. Gtencoe : The Free Press, 1994.

Ralph Linton. *The cultural Background of personality*. New York : D. Appleton Century crefts, 1964.

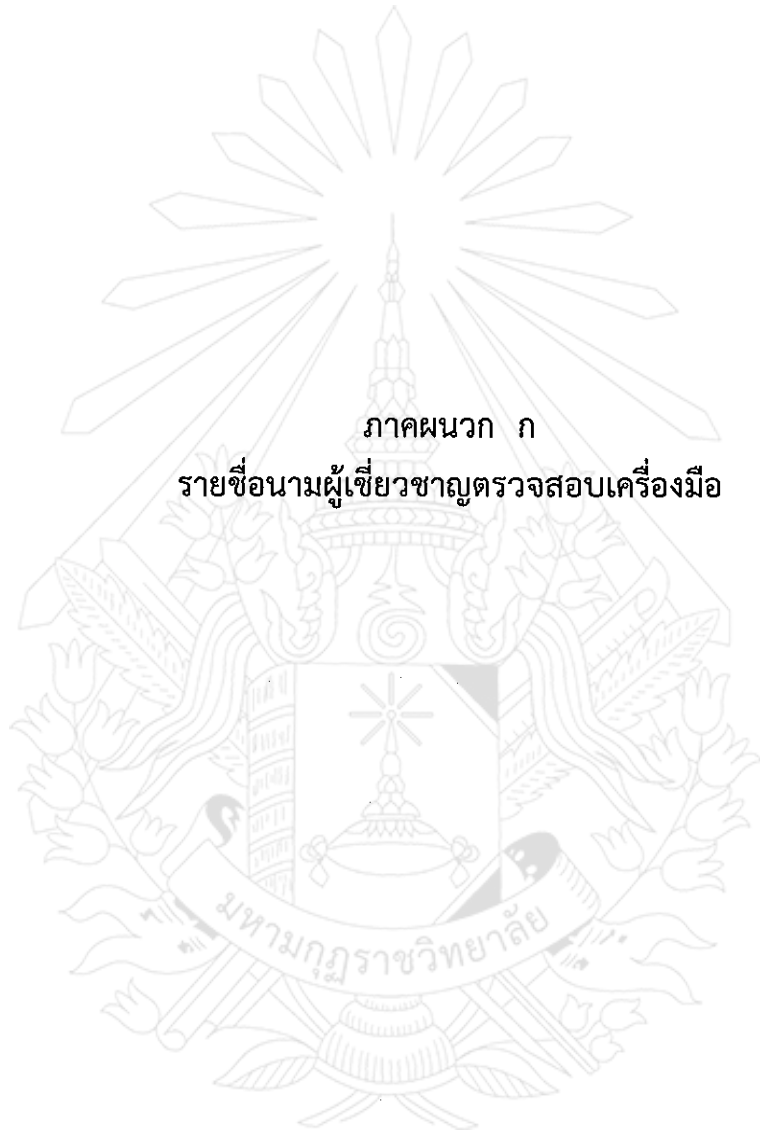
Stogdill Ralph M. *Handbook of Leadership : A Survey of Theory*. Maryland : Penguin Book, 1969.





ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย



ภาคผนวก ก
รายชื่อ नामผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อ नामผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล, (ดร.)

การศึกษา

ศน.บ.(การศึกษานอกระบบ)

ศศ.บ.(การจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม)

Ph.D.(ประวัติศาสตร์อินเดียและเอเชียศึกษา)

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

2. พระครูพิศิษฐ์คณาทร, (ดร.)

การศึกษา

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์พิเศษประจำ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

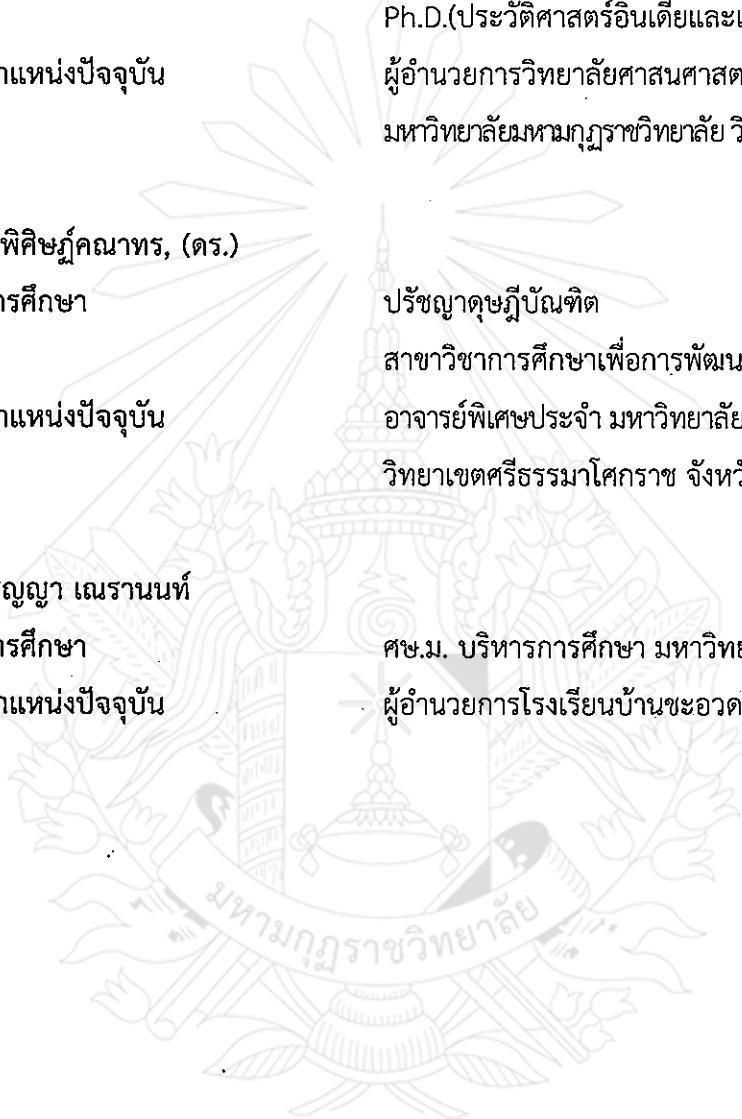
3. นายปริญญา เณรานนท์

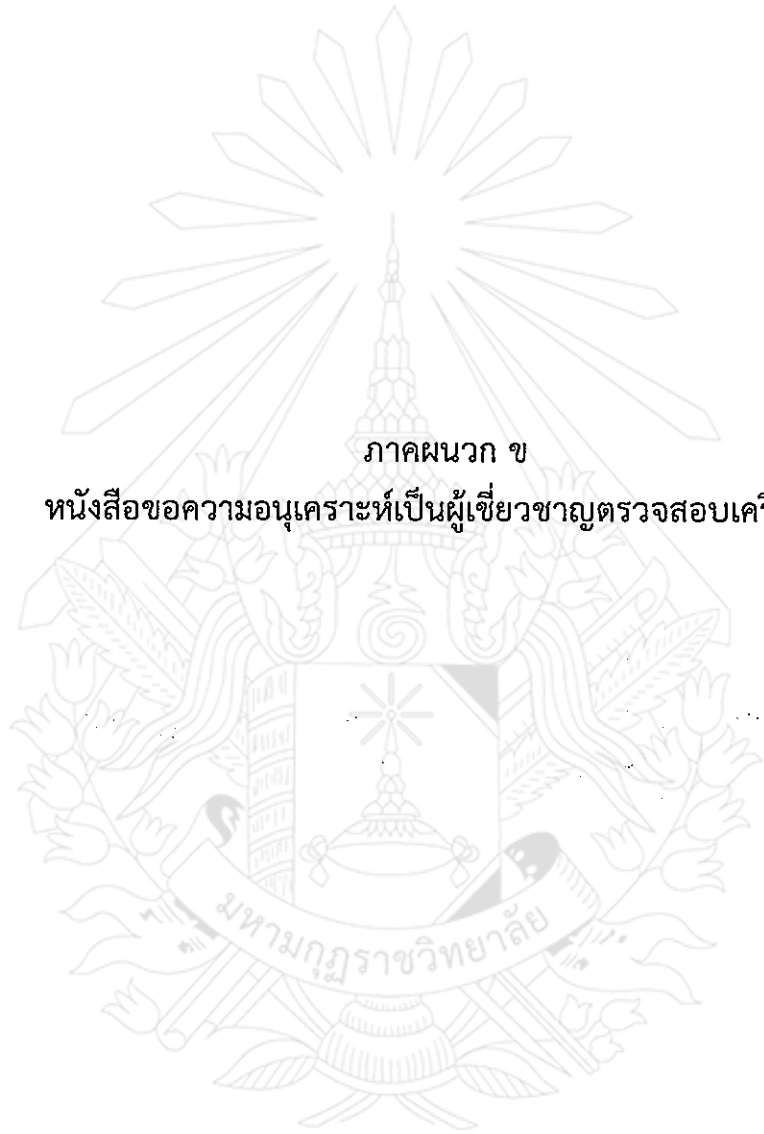
การศึกษา

ศษ.ม. บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะอวด สพป.นศ.3





ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ



ที่ ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/ว ๐๖๓

โรงเรียนบ้านชะอวด
เลขที่รับ ๙๘
วันที่ ๒ / เดือน ๙ / ๒๕๖๕
ปี ๒๕๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช
 ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
 ๘๐๐๐๐

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
 เจริญพร ผู้ต้นขอการโรงเรียนบ้านชะอวด
 สิ่งที่ส่งมาด้วย - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 - โครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ จำนวน ๑ ชุด

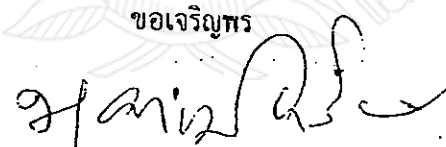
ด้วยนางสาวสิริอุบลทิพย์ เพ็ชรสุพรรณ... นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็น
 วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ เรื่อง ปรากฏการณ์ของผู้นำชุมชนที่มีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตเทศบาลเมืองชะอวด
 อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยมี
 ผศ.ดร.กัญชวลีน ขานพูนเตชะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งโครงร่างวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ได้
 ผ่านการพิจารณาและอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์จากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่
 นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทาง
 วิชาการต่อไป รายละเอียดดังกล่าวแนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้


ขอเจริญพร


 (พระครูธรรมจักรเจติยาภิบาล,ดร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาสโคราช

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโคราช

ยินดีเป็นเกียรติ


 (นางอภิญญา พรหมนที)
 ผู้ต้นขอการโรงเรียนบ้านชะอวด

งานบัณฑิตศึกษา

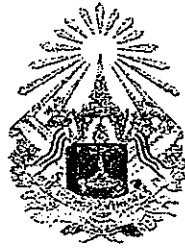
โทร. ๐-๘๖๒๘-๐๖๖๔-๔, ๐-๘๖๒๗-๘๓๓๔-๔



ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/๐๒๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

วัดป่าห้วยพระ

ค.นาพร อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช

๘๐๐๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง : ขอกความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร : กำนัน ตำบลชะอวด

สิ่งที่ส่งมาด้วย - แบบสอบถาม จำนวน 21 ชุด

ด้วย นางสาวสิริมาพร เพชรจุฑา นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาหาเฮติคของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช (The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-Uad sub-district, Cha-Uad district, Nakhon Si Thammarat province) โดยมี ผศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประสงค์ขอข้อมูลจากประชาชน ในพื้นที่ของท่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังและขออนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้


(พระครูธรรมเมธีวรญาณกิจบาล, คร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๘๖-๒๘๐๖๖๔๔

← 11/1/26
ได้รับโดย 1/2/26
Date: 1/2/26
(นางสาวกัญญา ทวีตมณี)

ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/๐๒๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

วัดป่าห้วยพระ

ต.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช

๘๐๐๐๐

สภ	ชะอวด
เลขรับ.....	๗๗๗
วันที่รับ.....	๑๑ ก.พ. ๕๖
ราคา.....	๑๑,๐๐๐.-

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง : ขอกความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร : ผู้ดำเนินการสถานีตำรวจ อู้อะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย - แบบสอบถาม จำนวน ๑๑ ชุด

ด้วย นางสาวศิริมาพร เพชรจุกา นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์ เรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช (The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-Uad sub-district, Cha-Uad district, Nakhon Si Thammarat province) โดยมี ผศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประสงค์ขอข้อมูลจากประชาชน ในพื้นที่ของท่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนา มา ณ โอกาสนี้

เรียน ผอ.สภ./อ.พ.อ.อ. ๕๖.๑

- บัตรขอใบอนุเคราะห์เข้าถึงข้อมูล
 สภ.ชะอวด



(พระครูธรรมจริยาภิบาล, คร.)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

ด.ต.หญิง

(กรรณิกา จันทรัมย์)

ผ.ม. (อ.) สภ.ชะอวด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโสกราช

๑๓ ก.พ. ๕๖ / ๑๑,๐๐๐.-

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๘๖-๒๘๐๖๖๖๖

(ทวงแก้ว มานันตพงษ์)

ส.อ.สภ.ชะอวด

๑๑ ก.พ. ๕๖

นางสาวศิริมาพร เพชรจุกา

พ.ต.อ.

(ประสิทธิ์ เมาชู)

ผกก.สภ.ชะอวด

13 กพ 56

ศธ ๖๐๑๔(๒.๕)/๐๒๐



มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช
วัดป่าห้วยพระ
ค.นาพรุ อ.พระพรหม จ.นครศรีธรรมราช
๘๐๐๐๐

โรงเรียนบ้านชะอวด
เลขที่รับ 45
วันที่ ๒๑ / ๑๗ / ๕๖
เวลา.....น.

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง : ขอกความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร : ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านชะอวด
สิ่งที่ส่งมาด้วย - แบบสอบถาม จำนวน 97 ชุด

ด้วย นางสาวศิริมาพร เพชรจุกา นักศึกษาปริญญาโทหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นสารนิพนธ์ เรื่องบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช (The role of community leaders on protection of drug problem, Cha-Uad sub-district, Cha-Uad district, Nakhon Si Thammarat province) โดยมี ผศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา มีความประสงค์ขอข้อมูลจากประชาชน ในพื้นที่ของท่านเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังและขออนุ โมทนา มา ณ โอกาสนี้

(พระครูธรรมจริยาภิบาล ,ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาสโกกราช

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐๘๖-๒๘๐๖๖๔๔

(พระครูธรรมจริยาภิบาล ,ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์



ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด
อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช การตอบแบบสอบถามไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามหรือหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ประการใด จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามฉบับนี้ มี 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตราวัดเป็น 5 ระดับ
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขบทบาทที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวสิริมาพร เพชรจุฑา

นักศึกษาปริญญาโท สาขาสังคมวิทยา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ท่านเห็นว่าตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 40 ปี
 41 – 50 ปี
 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- มัธยมศึกษา/ปวช.
 อนุปริญญา/ปวส.
 ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่

- กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
 สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
 ผู้บริหารโรงเรียน/ครู
 ตำรวจ

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนที่มีต่อการป้องกันปัญหายาเสพติด
ของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
ที่สุดให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อ

ข้อ	ข้อคำถาม	ระดับบทบาท				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านการป้องกันยาเสพติด ท่านได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกใน ชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
2	ท่านได้ชักนำให้คนในชุมชนได้ร่วมมือกันป้องกัน ปัญหาเสพติดภายในหมู่บ้าน					
3	ท่านได้สำรวจหรือให้ข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ในชุมชนแก่ประชาคมหมู่บ้านหรือชุดปฏิบัติการ ต่อต้านยาเสพติดระดับตำบล					
4	ท่านได้เข้าร่วมประชุม เพื่อออกกฎ ระเบียบ หรือ ร่วมประชุมเพื่อให้ความเห็นชอบกฎระเบียบของ ชุมชน เพื่อให้ประชาชนในชุมชนถือปฏิบัติ					
5	ท่านได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกในหมู่บ้านให้ เข้าใจ สถานการณ์ปัญหาเสพติด และผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของยาเสพติด					
6	ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่อง ยาเสพติด ท่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ป้องกัน ปัญหาเสพติดของทางราชการ					
7	ท่านได้สืบหาข่าว ซึ่เบาะแส เกี่ยวกับแหล่งผลิต และ จำหน่ายยาเสพติดให้แก่ทางราชการ					
8	ท่านมีบทบาทในการร่วมประกาศชี้แจงถึงโทษภัย ของยาเสพติด					

ข้อ	ข้อความ	ระดับบทบาท				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9	ท่านได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดในชุมชน					
10	ท่านได้เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้าน					
11	ด้านการปราบปรามยาเสพติด ท่านมีบทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติด ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชน					
12	ท่านอำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจัง					
13	ท่านใช้มาตรการเด็ดขาดปราบปรามกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
14	ท่านแจ้งเหตุทันทีเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด					
15	ท่านสามารถจดจำตำหนิรูปพรรณการแต่งกายของบุคคลที่เกี่ยวข้องยาเสพติดได้ดี					
16	ด้านบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ท่านได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและเลิกใช้ยาเสพติด					
17	ท่านแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่าง ๆ					
18	ท่านได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการส่งเสริมกีฬานันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชนให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด					
19	ท่านประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษาเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการบำบัดรักษา					
20	ท่านแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาชีวิตแก่ผู้ติดยาเสพติด หลังจากเข้าบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของตำบลชะอวด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัญหา	แนวทางการแก้ไขปัญหา การป้องกันปัญหายาเสพติด
ด้านการป้องกันยาเสพติด	ด้านการป้องกันยาเสพติด
ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด	ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่องยาเสพติด
ด้านการปราบปรามยาเสพติด	ด้านการปราบปรามยาเสพติด
ด้านบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด	ด้านบำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด



ภาคผนวก จ
หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Congruency)

ข้อ	ข้อความ	ผลการตัดสินใจ				
		+ 1	0	- 1	IOC	การแปลผล
1	ด้านการป้องกันยาเสพติด ท่านได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิก ในชุมชนในการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2	ท่านได้ชักนำให้คนในชุมชนได้ร่วมมือกัน ป้องกันปัญหาเสพติดภายในหมู่บ้าน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3	ท่านได้สำรวจหรือให้ข้อมูลผู้เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดในชุมชนแก่ประชาคมหมู่บ้านหรือ ชุดปฏิบัติการต่อต้านยาเสพติดระดับตำบล	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
4	ท่านได้เข้าร่วมประชุม เพื่อออกกฎ ระเบียบ หรือร่วมประชุมเพื่อให้ความเห็นชอบ กฎระเบียบของชุมชน เพื่อให้ประชาชนใน ชุมชนถือปฏิบัติ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5	ท่านได้รณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกใน หมู่บ้านให้เข้าใจ สถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ ของยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6	ด้านการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้เรื่อง ยาเสพติด ท่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร การรณรงค์ ป้องกันปัญหาเสพติดของทางราชการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7	ท่านได้สืบหาข่าว ชีวประวัติ เกี่ยวกับแหล่งผลิต และจำหน่ายยาเสพติดให้แก่ทางราชการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8	ท่านมีบทบาทในการร่วมประกาศชี้แจงถึง โทษภัยของยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9	ท่านได้จัดอบรมสัมมนาให้ความรู้เรื่อง ยาเสพติดในชุมชน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ชื่อ	ข้อความ	ผลการตัดสินใจ				
		+ 1	0	- 1	IOC	การแปลผล
10	ท่านได้เผยแพร่ข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติดในหมู่บ้าน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
11	ด้านการปราบปรามยาเสพติด ท่านมีบทบาทในโครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติดในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของชุมชน	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
12	ท่านอำนวยความสะดวกในการดำเนินการสืบหาเบาะแสและ ปราบปราม ยาเสพติดอย่างจริงจัง	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
13	ท่านใช้มาตรการเด็ดขาดปราบปรามกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
14	ท่านแจ้งเหตุทันทีเมื่อพบเบาะแสผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
15	ท่านสามารถจดจำตำหนิรูปพรรณการแต่งกายของบุคคลที่เกี่ยวข้องยาเสพติดได้ดี	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
16	ด้านบำบัดรักษาฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ท่านได้ชี้แนะผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการรักษาและเลิกใช้ยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
17	ท่านแนะนำผู้ติดยาเสพติดไปรับการบำบัดรักษาตามสถานพยาบาลต่างๆ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
18	ท่านได้ส่งเสริม สนับสนุน กิจกรรมการส่งเสริมกีฬา นันทนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ไม่ไปมั่วสุมกับยาเสพติด	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
19	ท่านประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบำบัดรักษา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการบำบัดรักษา	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
20	ท่านแนะนำแนวทางในการแก้ปัญหาชีวิตแก่ผู้ติดยาเสพติด หลังจากเข้าบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพแล้ว	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล : นางสาวสิริมาพร เพชรจุฑา
- วัน/เดือน/ปีเกิด : วันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2528
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 257 หมู่ 9 ถนนราชพัสดุ ตำบลชะฮวด อำเภอชะฮวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช
- การศึกษา
- พ.ศ. 2551 : ปริญญาตรี บธ.บ. บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)
มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
- พ.ศ. 2553 : ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นครศรีธรรมราช
- ประสบการณ์การทำงาน
- พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน : เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียนบ้านป่าแขง สพป.นศ.3
อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช

